

SLOVENSKI TEDNIK

Leto - Año VIII. No. 366

"EL SEMANARIO ESLOVENO"

Cena 10 cent.

Uredništvo in upravnništvo

Calle Gral. Cesar Diaz 1657 U. T. 59 - 3667
Sprejemanje strank vsak dan od 15.—18.

Buenos Aires, 20. septembra 1936

Naročnina za pol leta \$ arg. 3.—; celo leto \$ 5.—

CORREO
Argentino

TARIFA REDUCIDA
FRANQUEO PAGADO
Concesión 1551

NAROČNIKI IN NAROČNICE

Pridobili ste nam sto novih naročnikov in mi smo pričeli izdajati list na dvanajstih straneh. Vzdržali pa ne bomo, če ne bodo pa ostali naročniki bolj točni priplačevanju naročnine.

Ni pa dovolj, da list samo izhaja na dvanajstih straneh, temveč je še bolj važno koliko ima moralne vrednosti. Slovenski tednik vendar ni samo v zabavo našemu izseljenstvu temveč mora biti pravi kašipot za vse naše kulturne in gospodarske inicijative. Tega pa urednik brez sotrudnikov ne more nuditi. Ti zadnji pa od same božje milosti tudi ne morejo živeti in ni potreba da če duševno delajo za ljudi, da bi zato ne zaslužili plačila. S tem hočemo reči da poznamo marsikaterega dobrega pisatelja, ki bi kaj spisal za naš list, če bi pri tem zaslužil vsaj za krompir v oblicah.

Prepričani smo, da se vsi naročniki in naročnice ter čitatelji zavedate kako velikega pomena je za nas vseh neodvisno glasilo Slovenski tednik. Vendar ste mnogi preveč malomarni do njega, zaradi katerega potem vse zaostaja in ni mogoče napraviti tistega kot bi se sicer lahko.

Nujno je potrebno za našo upravo, da kakor hitro zapade naročnina, da jo vsak takoj poravnava, ali pa prosi, da se iz raznih vzrokov ki jih ima kdo, počaka kar radi storimo, saj smo vendar ljudje in moramo eden drugega podpirati.

Vsi tisti ki ste se prijavili ali vas je kdo drugi prijavil, poravnajte naročnino čimprej. Teh vas je čez sto.

V prihodnji številki bomo objavili imena tistih ki so pridobili sto novih plačanih naročnikov.

Naročniki in naročnice! Pridobite kolikor mogoče novih naročnikov in prijavlencev za vaš list. Samo malo dobre volje je treba, pa se vse brez vsakega truda napravi. Pokažimo, kaj znamo delavci, če smo dobro organizirani. Ohenem na smo tudi izselenci merilo kulturne, socialne in narodne zavednosti našega naroda v domovini.

Mussolini je skušal na vse načine dokazati, da smo slovenci navadni barbari, ki moramo biti vladani od drugih in da ni nič protinaravnega, če se nas ima za hlapce, saj za drugega tako nismo sposobni.

Mi smo in moramo biti očitni dokaz, da temu ni tako. Ampak v našo lastno sramoto in ponižanje moramo priznati, da imajo Mussolini in drugi izkoriščevalci našega naroda v zelo velikih procentih — prav.

Rojaki in rojakinje! Upamo da nas razumete in da se tedaj ne čudite, zakaj se tako borimo za obstoj in razvoj Slovenskega tednika ki je najmočnejše orožje v Južni Ameriki v boju za naše izseljenske pravice in za pravice našega ljudstva doma.

Fašizem se trudi zlomiti sovjeskofrancoski pakt

Kmalu se imajo sestati v Londonu ali Bruslju zastopniki Nemčije, Italije, Francije, Anglije in Belgije kjer bodo razpravljali o lokarnski pogodbi ki je že na vseh koncih in krajih kršena.

Mussolini je dejal, da se mora najprej priznati Abesinijo kot za italijanski imperij in da mora že vnaprej vedet, če se bo Francija ločila od Rusije, ali ne, če ne da ne bo niti zgubljal časa. Zadnje zahteva Mussolini bolj na ljubo Hitlerju, da ga bo pa on podpiral glede priznanja Abesinije.

Francoska vlada je poslala trgovskega ministra Bastida v Berlin in Vašavo z namenom da utrdi razne trgovske pogodbe. V politiko pa se menda nima nič namena vtikovati, tako so mu naročili v Parizu.

Hitler je pripravljen podpisati mir s Francijo vsaj za dobo 25 let. To se mu zdi, da bi bila dovolj velika garancija, da se lahko Francija popolnoma zanese na nemško dobro voljo in da bi v vseh ozirih Franciji samo koristilo, če ostane neutralna, ko jo nihče ne iziva in jo nima namena izivati. Čemu pa bi torej brez potrebe hodila po kostanj v žerjavico za druge, to je za Sovjete.

Mussolini in Hitler upata, da bodo v Španiji zmagali fašisti, zato tudi jih z vsemi sredstvi podpirata, in da bo tedaj Francija vse bolj voljna podpirati fašistični blok, ker da ji drugega kazalo ne bo. Zato je Mussolini mnenja, da se naj s zborovanjem petih velesil še malo počaka, češ, da on, kadar se kake stvari loti, vedno vse dobro premisli.

Anglija je dobro preračunala, da bi fašistična zmaga v Španiji zelo mnogo škodovala njenim interesom in da fašizem v Evropi ki bi mu dirigirala Hitler n Mussolini bi utegnil še mnogo bolj škodovati angleškemu imperiju, zato podpira današnjo levičarsko vlado v Španiji in bo zahtevala, da se zborovanja v Londonu, ali kjerkoli se bo vršila, udeleži tudi Rusija. To pomeni, da bodo angleži postavili pred Mussolinija in Hitlerja tako trd oreh, da ga nikakor ne bosta mogla zdrobiti.

Tudi Rusija je mnenja, da če se Francija od pove zvezi z njo, bi to pomenilo smrtno obsodbo za Francijo.

Mala antanta je politično in gospodarsko zlomljena. Čehoslovaška se na noben način ne da odvrniti od Francije in Rusije.

Jugoslavijska ki se je bolj in bolj obračala od Francije, sta jo pričela na zvit način loviti Hitler in Mussolini.

Kar na lepem pa se odloči angleški kralj Edvard, da bo prebil svoje počitnice na dalmatinski obali v Jugoslaviji. To ni nič drugega kot angleška dobro preračunjena politična poteza, da se Jugoslavijo, ki je tavalala kot izgubljen ovčica, iztrga iz krempljev Hitlerja in Mussolinija.

Stojadinovičeva vlada si je s tem precej utrdila oblast, ker za gospodarsko okrepitev na-

roda nujno potrebuje večjega posojila in ga bodo angelži menda tudi dali. To se pravi, da bo angleški kapital spodrinil nemškega, italijanskega in francoskega.

Hitler in Mussolini pa vkljub temu še nista obupala.

Gospodarska kriza v Jugoslaviji je tako občutna kot le malo kje. To nam je potrdil tudi pisatelj Golja in pa nekateri, ki so se vrnili iz domovine nazaj v Argentinijo.

To gospodarsko stisko izrabljajo razni politični voditelji, da spravljajo vodo na svoj mlin. Med temi voditelji so tudi takozvani nacionalisti katerim načeljuje general Živković ki v bistvu ne zasleduje nič drugega kot vzpostavitve fašistične diktature v Jugoslaviji.

Ta pokret je direktno in indirektno podpiran od Hitlerjevih agentov in ravno iz tega satlišča italijanski list prinašali slike mladega kralja Petra ob priliki njegovega rojstnega dne ter je Mussolini obljubil več svobode Jugoslovanski narodni manjšini pod Italijo.

Smo že rekli, s te moke ga ne bo kruha in ga ne bo. Preveč dobro poznamo italijanske fašistične zvijače, da bi šli na limanice. Sicer pa Jugoslovani ali v narodni svobodi ali v robstvu ne potrebujemo nobene mlosti od nikogar. Če nismo toliko vredni, da si bomo znali našo kulturno, gospodarsko in narodno svobodo sami izvojevati, ni potrebno da obstojamo. Isto kot želimo sebi pa želimo tudi Italijanom, Nemcem in vsem narodom, zato se bomo skupno z vsem antifašisti borili proti fašizmu, ki je največji sovražnik človeštva.

Zaključek zborovanja Male antante

Kot smo poročali so imeli zastopniki Male antante zborovanje v Bratislavi na Češkem.

Vsi so bili edini, da jim zadržanje Avstrije in Madžarske glede obvezne vojaške službe ni po volji, da pa izražajo popolno zaupanje v Društvo narodov, ki bo znalo vse spore rešiti.

Vsaka članica Male antante da lahko svobodno trguje s kakršno koli državo, kot na primer Čehoslovaška z Rusijo, medtem ko se Jugoslavije ne more siliti, če hoče biti v odnosajih do Rusije rezervirana.

Če bi hotela Nemčija intervenirati glede svoje manjšine na Čehoslovaškem, da ji bodo ostale članice stale na strani.

Na papirju bo torej Mala antanta še nekaj časa figurirala, v bistvu pa že sedaj ne pomeni prav nič več.

Moskva. — Poljedelski strokovnjaki bodo kupili v Združenih državah več strojev za žetev bombaža. Seveda bodo ti stroji v Rusiji vse večje uspehe imeli ker je zemlja kolektivna in torej ni treba na meji vsakega kmeta posebej obračati in paziti da se sosedu kaj škode ne napravi.

Moskva. — Trockisti so vršili sabotažo v neki fabriki in so jim oblasti prišle na sled.

Nasprotujoče si vesti iz Španije

Španski narod se še vedno medsebojno pobija. Poročila pa se tako križajo, da ni mogoče na podlagi teh nič resničnega razbrati.

Vlada poroča o svojih uspehih, fašisti pa o svojih še večjih. Resnica je, da vsak dan mnogo nedolžnih ljudi umrje za svobodo domovine. Na vsak način pa se bo zmaga enim ali drugim v prid obrnila in mi se skoro bojimo da — fašistom.

Treba je vzeti v poštev, da je skoro vsa armada na strani fašistov ki je kot vsaka vojska izvežbana na državne stroške zato da brani domovino. Španski generali pa so kar naenkrat odpovedali pokorščino levičarski vladi od katere niso upali toliko dohodkov za svoj žep, da bi lahko še nadalje poljubno živeli v razkošju, ter so se udejnili španskim kapitalistom ki se skušajo organizirati v fašizem.

Ti izdajalski generali pa dobivajo ogromne podpore od domačih bogatašev kakor tudi od Nemčije, Italije in Vatikana. Fašisti dobro plačajo svoje vojake in druge dobrovoljce, ki so brez lastne kulture in zavednosti pripravljeni ubijati svoje lastne brate, ne zavedajoč se, da pletejo samim sebi krvav bič s katerim jih bodo fašistični generali neusmiljeno opletali, kadar bi jim enkrat zmago izvojevali.

Iz Francije in Rusije kakor tudi iz Anglije pomagajo levičarjem z denarjem in živilom, ampak to ni dovolj. Zaleglo bi kaj, če bi poslali vladi vsaka nekaj vojaških polkov, to seveda pa bi bil začetek vojne v Evropi, ker bi brez dvoma prav isto napravili tudi Nemčija in Italija ki naravnost izzivata vojno, medtem ko sta Francija in Rusija do skrajnosti popustljivi.

Druga velika napaka španske ljudske fronte je, da niti v tem važnem momentu, ko se gre za odločitev usode španskemu narodu, niso edini. Anarhisti delajo kar na svojo roko brez da bi se čutili komu odgovorne. Red in začetna pot pa mora biti povsod, če se hoče kaj doseči.

Vkljub nedisciplini in pomanjkanju vojaških tehnikov je madridska vlada še vedno dovolj močna, da lahko izvojuje popolno zmago.

Revolucionarji sicer bolj in bolj stiskajo obroč okoli Madrida kjer se ima vršiti odlo-

čilna bitka. Fašisti pa dobro vedo, da dokler ne dobijo v svojo oblast glavno mesto Španije, tudi ljudstvu ne bodo mogli dopovedati, da so zmagali, pa četudi bi imeli tri dele zemlje pod sabo. Torej dokler je Madrid v rokah ljudske fronte je še vedno gospodar položaja.

HITLER SE JE IZKAŠLJAL PROTI SOVJETOM

Nemški diktator Hitler je ves teden navduševal nemški narod za boljšo bodočnost, ki pa da ne bo prej nastopila, dokler se ne zlomi moč teh vražjih sovjetov.

Sovjeti imajo vsak dan bliže naše meje svojo vojsko, je nadaljeval Hitler. Mi se bomo borili proti njim ker so naši smrtni sovražniki. 98% sovjetskih funkcionarjev da ni nikoli pošteno služilo svojega kruha, je dejal Hitler.

Pod carizmom da je bila Rusija zakladnica žita, danes pa da mora narod stradati. Če bi boljševizem zavladal na Nemškem da bi bilo 70% ljudi vsak dan lačnih.

Bogvari če bi prišli boljševiki do oblasti v Evropi, narodi bi se kar topili v lastni krvi, kot se topi v Španiji. Škandal je za demokratične države ki dajejo sovjetom potuho in jih smatrajo za sebi enake. Nemčija da kaj takega ne bo nikoli storila.

Poglejmo italijanski narod kako si je stekel pod fašizmom nevenljivih zaslug za svojo boljšo bodočnost. Na ta pot morajo kreniti vsi narodi.

Nemški fašizem da je samo za nemce. Vsak narod da naj si sam pomaga.

Nočemo iskati stikov z Moskvo ker sovjeti imajo namen zastrupiti nemški narod ter ga podrediti svoji ideologiji. Če bi skušali zanetiti sovjeti pri nas tisto kot so v Španiji, bi jim takoj pokazali kaj smo mi. Nam ne bo dirigiralo 98% židov, kot so na glavnih mestih v Rusiji.

Nemčiji diktira mož ki je bil pred 25 leti navaden delavec, sovjetski voditelji pa nikoli delavci bili niso.

Kar pogledajte kaj delajo sovjeti v Španji. V Nemčiji je bila tudi revolucija pa nismo niti ene šipe ubili. Nam se zdi da je bolje dati 5 milionom dela kot pa zažigati cerkve.

Moskva bo ostala Moskva. Nemčija bo ostala Nemčija. Nimamo prav nič potrebe naših doktrin predajati drugim narodom kot to skušajo delati sovjeti ki imajo svoje agente po vsem svetu.

Tako približno je govoril Hitler in minister propagande je poskrbel, da ga je čimveč ljudi in vojaštva potom radia direktno poslušalo.

Sovjeti so spričo Hitlerjeve lažnjive propagande proti njim, ki pravijo nekateri politiki, da je predigra bodoče vojne, ohranili popolnoma mirno kri. Dejali so celo da nimajo interesa prekiniti trgovskih zvez z Nemčijo, če slednja tega sama ne napravi.

PAPEŽ OBDOJA CIVILNO KLANJE V ŠPANJI

Več kakor 400 duhovnikov je pribežalo iz Španije v Vatikan. Papež jim je držal dolg govor v katerem je strogo obsojal grozodejstva ki se dogajajo v Španiji.

— Človek išče človeka — je dejal, — in se koljejo kar se najbolj morejo. Dogodki v Španiji morajo biti velika šola za ostalo Evropo in za ves svet.

Papež je obsodil komunizem ki da edini pri naša nesrečo narodom.

Mi se popolnoma strinjamo s papežem ki obsoja nečloveško klanje v Španiji, ampak ti sti ki to povzročajo so najožji prijatelji katoliške cerkve, vsaj delajo se tako in se nam prav čudno zdi, kako da jih papež kot nalašč noče videti.

Kadar bo katoliška cerkev obrnila hrbet kapitalizmu ki v smislu narodnega socializma skuša zaslužiti delavno ljudstvo vsega sveta, takrat se ne bo več treba bati ponižane in razžaljene množice ki je napovedala smrtni boj fašizmu in vsem ki ga direktno ali indirektno podpirajo.

Ko je Mussolini odredil da naj gredo italijanski vojaki ubijati nedolžne abesince na svojih lastnih tleh, ni imel papež nobene svarilne besede, celo je dovolil, da so šli kardinali v pristanišče blagoslovljat odhajajoče vojake.

In tisto kar uganja fašizem na Primorskem, ali je v Kristusovem smislu?

Ljudstvo ni več tako neumno, da bi se posmrtnemu življenju na ljubo odpovedalo svojim pravicam na zemlji. To bi bilo za stopnjo današnje civilizacije tudi naravnost bedasto. Nekaj izkoriščevalcev in izvržkov človeške družbe vendar nimajo pravice odločati usodo narodom.

Če katoliška cerkev ne bo kaj kmalu izpremenila svojega stališča, smo prav radovedni, kako bo nekega dne italijanski narod tirjal račun od papeža.

Židje protestirajo proti Hitlerjevemu govoru

Židje ki so se iz vsega sveta sestali v Ženevi kjer imajo zborovanje, so odločno protestirali proti Hitlerju, ki je dejal, da je boljševizem in judaizem eno in isto.

Svetovno vojno da je zanetil nemški militarizem in vojne posledice da so dale vajeti v roke boljševikom.

Židje so spravili v javnost širom sveta, kako nečloveško postopajo v Nemčiji z njihovim narodom.

PRIJATELJ VAŠEGA POVERJENJA

Ni mogoče dobiti dobrega prijatelja samo na en dan.
Potrebno je, da se z njim večkrat družite, tako da se medsebojno poglobite spoznata.
Kadar česa potrebujete, da Vas Vaš prijatelj razume in da rad ustreže Vaši prošnji.

Posetite našo Banko ali nam pišite v Vašem materinem jeziku.
Dobili boste na tisoče vaših rojakov, ki se poslužujejo samo našega posredovanja, ki so najboljša garancija o naši BRZI, TOČNI in USLUŽNI postrežbi.

DAJTE NAM ENO NAROČILO IN SE PREPRIČATE!

BANCO GERMANICO

DE LA AMERICA DEL SUR

Avda. L. N. ALEM 150

Naše uradne ure so: od 8½ do 7 zvečer, v sobotah do 12½ ure.

BUENOS AIRES

OKNO V SVET

GOSPODARSTVO

AVSTRIJSKI ZUNANJI MINISTER IN MUSSOLINI

Avstrijski zunanji minister Schmid je šel v Rim pobarat Mussolinija kako prazapprav je tisto zvezo med Nemčijo in Italijo. Mussolini mu je seveda razložil.

Ob tej priliki je dejal Mussolini Schmidu, da ima namen tudi z Čehoslovaško vzpostaviti boljše odnose, vsaj trgovske zaenkrat. Z Jugoslavijo pa da so se oodnosaji že zboljšali. Ob priliki rojstnega dne mladega kralja Petra da so italijanski listi prinesli vsepolno njegovih slik.

No saj smo vedeli, da nas bo skušal Mussolini potolažiti s kakšno kraljevo sliko, ali podobno in bo dovolil v Italiji Jugoslovanski narodni manjšini kako pratiko ali kvečjemu tudi kak strogo verski list.

Sakrabsko nas ima Mussolini za omejene, če misli, da se bomo njegovi milosti kar tako vклонili. Kaki "narodnjaki" že, narod pa nikoli.

Berlin. — Nemški polki so dobili nove zastave. Vrhovni general nemške armade je dejal, da mora nemška vojska pridobiti nazaj nekdanjo slavo in še več.

Sanghai. — Vršili so se veliki izgredi kot v protest proti okupaciji Mandžurije od strani Japoncev.

Po toči zvoniti je vsekakor pozno.

Belgrad. — Nemčija je dolžna Jugoslaviji 700.000.000 dinarjev, pa noče plačati, drugače kot v blagu. Zato utemeljuje belgrajska vlada, da je v interesu države, da ima dobre trgovske stike z Nemčijo, tembolj ko je izgubila vsled sankcij dobrega odjemalca, posebno lesnega, Italijo.

Kot poročajo iz Londona pa se bo tudi med Anglijo in Jugoslavijo poživil trgovski promet.

KOLONIZACIJA V CORDOBI

Pokrajinska vlada v Cordobi, je sklenila nastopati proti velikim posestvom ter izvesti nekako agrarno reformo. V ta namen je poslala zakonodajni skupščini načrt zakona, glasom katerega se bodo velika posestva z posebnim davkom obremenila, kar smatra vlada, da bo prisililo veleposestnike razdeliti zemljo na male parcele in jo prodati. Kdor ima zemljišče ki je vredno 80.000.— do 120.000.— \$ bo plačal \$ 0,50 % letnega davka in tako postopoma pride da bodo nekateri mogli plačati kar 8 % pride da bodo nekateri mogli plačati kar 8 %. S tem denarjem pa bo vlada kolonizirala in ustanavljala male kmetije, kar je njen pravi namen.

KAKO NASTANE MONOPOL

Našim čitateljem bo še gotovo v spominu, da je S. Tednik prinesel pred letom nekaj člankov iz pod peresa Liber-a, kateri je opisal vzroke vojne v Chaco med Paragvajem in Bolivijo. V teh člankih je bilo dokazano, da se ne bojuje ljudstvo za svoje pravice, ampak da se tu bojujejo razne kapitalistične družbe za iskoriščanje bogatstva, posebno petroleja, katerega hrani Chaco. Med temi družbami je bila prva Standard Oil Com., katera ima po celem svetu razprostrte svoje mreže, ter katera od časa do časa požene v krvavo klanje sosedne narode, kateri misleč, da se bore za svojo domovino, morijo svoje lastne brate. Seveda se vse to godi na zakonit način in v ohrambo domovine, ker kdor domovino vodi prejme svoje plačilo in napravi zakone, katere Standard Oil in druge kapitalistične družbe, narekujejo.

Ko se kaj takega čita, se zdi človeku, da bi zaklical, "hvala Bogu da vsaj pri nas ni tako", a žalibog je to po vsem svetu, za danes se bomo omejili samo na našo novo domovino Argentino. Kapitalistično časopisje, katero je verni tolmač potreb in teškoč takih družb o

stvaréh, ki so namenjene zaslužniti cele narode, prav po judovsko molče.

Naši čitatelji prav dobro vedo, kaj pomeni v Argentini Y.P.F. (Yacimientos Petroliferos Fiscales) Državni petrolejski vrelec. Tudi v tej državni ustanovi je vslužbenih mnogo naših rojakov pri tej državni ustanovi. Plače so, kot jih je določila že pred leti radikalna vlada, najnižje \$ 6.— dnevno in se zvišajo po zmoglosti delavca. Državna uprava ima od tega velikanske dobičke in porabijo denar največ za bolnišnice in druge dobrodelne ustanove. Čistilnice, ladje in drugo potrebno orodje, ki je last Y.P.F. predstavlja vrednost težkih milijonov, kar je ponos vsakega argentincea, ker je državn.

Standard Oil Com. je dolgo gledala na lepe dobičke, ki se istekajo v državno blagajno in je sklenila napraviti vse mogoče, da bo ona gospodarica "tekočega zlata v Argentini". Sklenila je ponuditi vladi 500 milijonov pesov za to neizmerno bogatstvo.

Preračunala je, da bi se ta znesek prav kmalu vrnil v njeno blagajno. Saj imajo delavci precej dobre plače. Tem bo znižala na 2.— \$ dnevno, pa bo že pri tem prištedila velike svote Petrolej in benzin bo podražila, kar bo tudi nekaj dalo. Za cene pa se ni bati, saj bo tako in tako sama v deželi in bo delala kar bo hotela. Vlada bo njej prodala "svoje" in to tako lepo uzakonila, da se nihče ne bo mogel pritoževati, ker sicer je domovina v nevarnosti. Če bo delavstvo nezadovoljno, kaj njim mar, jih bodo pa pognali v vojno ali jih dali postreliti, saj imajo le oni pravico. Oni so postavili zakone, senatorji in poslanci, kateri so spravili nekaj judeževih grošev, so pa delavstvo in ves ostal narod izročili tujim kapitalistom, kateri bodo z njim postopali, kakor bo za njih najkoristnejše. Ko se bodo pa slišali že preveč nezadovoljni glasovi, ko bodo ulice prepolne bolnih in jetičnih, ko bo revščina in beraštvo na vrhuncu, bodo blagovoljno darovali par sto pesov za kak sanatorium ali kako bolnišnico, pa jim bo njihovo časopisje pelo čast in hvalo.

Tako bo vlada zraven monopola na prevozna sredstva, prodala tudi petrolejske vrelece in vse to "za blago domovine".

NIKDAR NE POZABITE

da

Za poslati denar v domovino

hitro in z najmanjšim stroškom,

Za vlagati denar v hranilnico

kjer je varen z dobrimi obrestmi,

Za nakup ladijskih prevoznih listkov

z najboljšimi in najhitrejšimi ladjami od katerekoli družbe, po resnično nizkih cenah

NUDI EDINO LE

tradicionalni prijatelj slovencev v Argentini

SLOVENSKI ODDELEK

BANCO HOLANDES UNIDO

SUCURSAL BUENOS AIRES

CANGALLO 360

(medtem ko traja zidanje našega lastnega poslopija na 25 de Mayo in Bm. Mitre)

VAŠA LASTNA KORIST ZAHTEVA, DA SE POSVETUJETE z nami, osebno ali pismeno, na kar Vam bomo radevolje takoj odgovorili.

Franio Huspaur

F. QUIROGA 1441 — Na Dock Sudu

SLOVENSKA LEKARNA

Vam nudi najboljša zdravila po niski ceni, kakor tudi brezplačne nasvete. Železno vino po tri pese steklenico. Pošljamo tudi v notranjost republike. Priporoča se

CASA "CASTRO"

ČEVLJARNICA — KNJIGARNA

Šolske in pisarniške potrebščine
Prodaja modnih čevljev po nizki ceni za
moške in ženske

TRELLES 2668 — Paternal

DRUŠTVENE VESTI

IZ NEDELJSKE DOMAČE ZABAVE S.P.D.

Nedeljska domača zabava v Slovenskem prosvetnem društvu je potekla v največje zadovoljstvo vseh.

Pevki zbor se je kot ponavadi dobro odrezal. Kuplet ki ga je izvajal Mirko Kosmina je tako ugajal vsem, da ga je moral na splošno željo ponoviti.

Posebno pa se je to pot izkazal dramatični odsek, dasi so bili sami mladi in novi igralci, so se pokazali, kot doslej še nismo videli. Seveda je to ena največjih zaslug režiserja tov. Živea, ki je iz okornih igralcev napravil prožne igralske tipe.

Škoda da niso domače zabave v S.P.D. bolj pogoste kar upamo da bodo

Kdor ne verjame kako lepe so take domače zabave, naj pride pogledat.

POZOR ROJAKI IN ROJAKINJE

Kakor je bilo že najavljeno bo priredilo Slovensko prosvetno društvo večjo prireditev dne 25 oktobra v dvorani XX Settembre ulica Aisina 2832. To pot se bo predstavila krasna drama "ROŽMARIN", ki doslej še ni bila nikjer podana v Buenos Airesu.

VSI NAROČNIKI

Slovenskega tednika ki živite v Buenos Airesu ali v okolici lahko dobite na posodo knjige v Slovenskem prosvetnem društvu.

ZA FAŠISTIČNE ŽRTVE

Eliza Kragelj	\$ 1.—
Koglot Franc	\$ 1.—
Štemberger Cirila	" 1.—
Anton Benolič	" 1.—
Pipan Vincenc	" 1.—
Ivan Kariž	" 5.—
Od prej	" 59.60
Skupaj	\$ 69.60

V imenu fašističnih žrtev se vsem najlepše zahvaljujemo.

Vsi ki imate namen kaj darovati za fašistične žrtve, storite to do konec tega meseca, ker potem bomo s to akcijo zaključili in odposlali denar.

IZ UREDNIŠTVA IN UPRAVNIŠTVA

F. B. La Plata. — Vzeli na znanje. Pozdrav!

J. K. Santa Rosa. — Hvala za naročnino in drugo. Pomoto bomo popravili. Pozdrav!

J. B. Rosario — Igre smo odposlali. Sledi pismo. Pozdrav!

L. P. Kordillera — Bomo popravili ime. Pozdrav.

L. G. Llavallol — Hvala za opozorilo in naročnino. Nič ne stri četudi je malo pozno. Pozdrav!

IZ ROSARIO

S.D.D. Triglav vabi vse slovence in slovenke na društveno zabavo s plesom, ki se bo vršila dne 27 septembra ob 4 uri pop. v društvenih prostorih Mitre 554.

Odbor.

Kongres PEN-klubov je končal

V ponedeljek dne 14. t. m. je bila zaključna seja Kongresa PEN klubov, kateri je zasedal 9 dni in je med tem časom imel 11 sej, ter polno število sestankov in pogovorov, da so bili odposlanci že popolnoma izčrpani, ker so jim z argentinsko vljudnostjo hoteli vse razkazati. Zastopnik slovenskih pisateljev, naš prijatelj gosp. Pavel Golja je celo obolel za gripo in je moral par dni ostati v postelji. "Hvala Bogu, da se je enkrat končalo" nam je rekel, ko smo ga v ponedeljek obiskali na njegovem stanovanju v Cyty Hotelu, "niti ene minute od kar sem prišel v Buenos Aires, mi niso pustili proste, zato moram sedaj to prenaporno delo plačati z ležanjem v postelji, dočim bi jako rad obiskal čim več naših rojakov ter jim stisnil roko v pozdrav, zatorej Vas prosim izročite Vi moje srčne pozdrave vsem slovenceem, katerim želim najlepšo srečo in najboljši uspeh".

Kot smo že zadnjič poročali, je bila glavna debata posvečena vprašanju, "Kako naj se zadrži pisatelj napram današnjim zmešanim ideologijam". Dočim so vse ostale delegacije edine v tem, da se mora delati za svetovni mir in svobodo mišljenja, je italijanska delegacija ostala na stališču, da je "vojna edino zdravo sredstvo in, da je treba vsiliti množicam imperijalistično misel". Poslušalci na galerijah so pri vsakem takem izvajanju prirejali medklince, pisatelj Omar Viñole pa se je pred zborovalnico pojavil z svojo kravo. Ko ga je policija hotela odgnati, je izjavil, da je pripeljal kravo zato, da bi sliala kaj bo govoril Marinetti, kateri je, kot znano, vodja italijanske delegacije. Z tem se je torej hotelo javno dokazati, da argentinsko ljudstvo ljubi mir in svobodo mišljenja.

Govorili so nadalje o drugih manj važnih vprašanjih, izročili pozdrave argentinskemu narodu ter se mu zahvalili za lep sprejem in gostoljubnost, z katero je dokazal svojo visoko kulturo. Zahvalili so se tudi časnikarjem in sklenili, da se bo prihodnji Kongres vršil leta 1937. v Rimu. Tam pa bo galerija gotovo nagradila Marinetti-ja za sramoto, ki jo je moral v Buenos Airesu pri vsaki priliki pretrpeti in mu bo namesto Viniolijske krave prišel lahko častitlat Mussolini.

"MILIJONE POZDRAV VSEM SLOVENCEM",

nam je naročil g. Pavel Golja, pred odhodom Campana, z katero je odpotoval v četrtek dne 17. t. m.

Kakšne utise pa odnašate, smo ga upraš ali? "Najlepše", nam je odgovoril, "ne morem se dovolj zahvaliti argentinskemu gostoljubju, s katerim smo bili povsod sprejeti. Samo hitre spremembe vremena, so nam nadlegovale".

In kar se tiče slovenske kolonije? "Najpri-srčnejši utis, posebno pa Vaše Slovensko Prosvetno društvo, katero je edino poklicano voditi slovensko kolonijo k boljšim uspehom in izobrazbi, se mi je tako prirastlo k sreči, da sem primoram vedno misliti na člane ki sem jih pri mojem obisku v društvu videl in s katerimi sem se tako pristrčno razgovarjal. Pozdravite prav posebno Vaše članstvo in mu recite, naj vstraja in naj hodi po dosedanji poti naprej, ker uspeh in plačilo ne bo izostalo". Ni se mogel odstraniti in kot svojim starim prijateljem, nam je ponovno stiskal roko, z naročilom, da ja ne bomo pozabili, kar nam je naročil. Mi smo mu

DOPIŠOVANJE

Stavka kamnolomcev

Malagueño, septembra. — V tukajšnjih kamnolomih, ki so last večkratnih milionarjev, je dne 31 avgusta izbruhnila stavka, ki jo je napovedalo 270 delavcev. 29 avgusta so delavci imenovane firme predložili generalnemu upravniku svoje zahteve, da nam v 48 urah odgovorijo če predlog sprejmejo ali ne. Upravnik pa sploh ni hotel prečitati predložene mu note o delavskih zahtevah temveč jo je spričo delegacije raztrgal na kose.

Delavstvo je napovedalo stavko zato ker je bilo za tako naporno delo slabo plačano in je bilo prisiljeno delati od 9 do 10 ur za 3 pese in jim družba niti angleke sobote ni hotela priznati. Delavstvo so brezvestni kapatasi tudi pretepali.

Stavka traja že 14 dni. Družba se še ni vdala. Noče priznati sindikata, ki ga delavstvo zahteva.

Kako bo stavka končala bomo že še poročali. Upamo pa, da se bo firma Ferreira končno vdala.

Jože Radkovič

Junin Los Andes

Letošnja zima je bila tu v Kordiljerah huda. V juniju smo imeli 18 pod ničlo in tudi ta mesec je mrzel. Snega po dolinah ni pač pa ga je po hribih.

Jaz sem sam tu slovencev vendar mi čas ne dopušča, da bi bil otožen. Konec tega meseca že spet pojezdimo mojega konjiča in drugega primem za povodce ki bo obložen s tovorom, in začnem obiskovati družine te prebogat dežele, ampak te družine so revne in vsega pomilovanja vredne. Dalje časa ko sem med temi sinovi "aurakanos" manj jih morem razumeti, zakaj je med njimi taka revščina.

Tu je mnogo veleposestnikov ki so sami tujci. Sinovi tukajšne zemlje ne znajo gospodariti, pač pa dobro piti in jesti, če bi jim od kje samo prišlo. Zato gre vse gospodarstvo rakovo pot.

Moj delokrog obsega 6 komisarij to je večji obseg kot cela kranjska dežela. Seveda je prebivalstva zelo malo.

Cia. Gente Grande ima 165 legui polja, in Cia. Zingoni 120 in koliko drugih ki imajo po 20, 30 leguas. Vsa ta ogromna polja je treba prejezditi, da pridem do revnih naselbin.

Škoda da je tako oddaljeno to prekrasno jezero in potoki ter rekami in gozdovi okrašen pokrajina. Stane vožnja po železnici od tu do Bs. Airesa skoro kot iz Bs. Airesa v Evropo. Zaradi tega Vas ne povabim da bi prišli uživati z menoj gorski zrak in bi pili vodo iz žuborečih potočkov...

Upam g urednik, da bi se tudi Vam prileglo en mesec takih počitnic?

Oprostite da tako slabo pišem ker me v resnici zebe v roke, dasi ravno solnce poskuša ogreti ozračje.

Sprejmite moje presrčne pozdrave

Ludvik Pernišek, katoliški misionar

pa od naše strani in v imenu vseh slovencev naročili, naj pozdravi našo trpečo zemljo, ko se bo vozil preko nje ter one slovence, katerim je bila usoda bolj mila kot našemu Primorju. Želeli smo mu srečno pot in se poslovili od nje ga kakor od najboljšega znanca.

Dekliška Greda

Na Japonskem bo odpravljeno suženjstvo deklet

Yoshiwara kjer je bil barjo od stotisoč gejš v Tokiju in je bilo tržišče japonskih deklet kakoršnega nima primere po vsem svetu, bodo sedaj z vladnim odlokom odpravili.

Za ta korak je prisililo vlado Udruženje japonskih žen in deklet, kajti v splošnem so na japonskem vse ženske sužnje moških.

Na japonskem se je povprečno rodilo precej več otrok ženskega spola kot pa moškega. Iz tega je izviralo, da so bile po družinah ubožnejših rojstva deklet zelo slabo sprejeta in se je držalo prokletstvo ženskega spola prav do smrti.

V družini so bile ženske vedno smatrane kot za najnižja bitja. Opravljati so morala najnižja dela in biti moškemu spolu vedno na uslugo.

Kakor hitro je imela hči deset ali dvanajst let jo je oče prodal v javno hišo. Pravzaprav so se dekleta z vso silo branila tega življenja in so si večinoma želele družinskega življenja,

zato se je neredkokdaj zgodilo, da se je katera teg gejš tudi poročila. Večinoma pa so ostale žrtve "usode".

Prekupčevalci deklet rumenega plemena so prodajali ali pa samo v najem dajali mlada dekleta navadno za dobo treh let, ki je ostala v hiši kupea kot sužnja. Potem pa jo je prekupee vzel nazaj in jo nastanil v javni hiši, če jo ni mogel drugemu prodati, kjer je morala izvršiti službo prave prostitutke.

V mnogih slučajih pa je oče prodal hčer samo za nekaj let in ko je pretekla pogodba jo je obnovil ali pa sklenil novo kupčijo z drugim kupeem.

Prekupčevalci teh deklet pa so imeli tudi svoje agente ki so dekleta kradli, da jim ni bilo treba jih kupovati. Četudi so nekaj odškodnine plačali agentu, se jim je vseeno te vrste kšeft splačal. Zato so očetje skrbno pazili na svoje prodajno blago, da so dobili zanj svoj "pošten" izkupiček.

Ko se je tatvina deklet vkljub vsemu prizadevanju očetov le preveč razpasla, so oblasti

pričele zasledovati te vrste tatov ter vračati ukradeno blago svojim gospodarjem. Hčer je smel zakonito prodati samo oče in nihče drugi.

Poleg barja Yoshiwara je nastalo potem še pet drugih kjer se je kupavalo in prodajalo ljubezen. Popolno oblast v teh krajih so imeli samo trgovci s tem blagom, ki so tudi davek odrajavali državi.

Prišlo je tako daleč, da so bili stalni gostje gejš vsi politiki in drugi znanstveniki, ki so veljali kaj med narodom. Tako se je veliko denarja stekalo v te rezervirane prostore prav od vseh strani.

S tem pa so se zopet ženske skušale pomagati s tem, da so se pričele izobraževati. Prav kmalu so postale nekatere elegantne izobražene dame — in že ni mogla več med nje ena ki ni bila vsestransko naobražena. Velikih dobičkov prekupčevalcev je bilo čimdalje manj in so se verižniki belega mesa yrgli z nagrabljenim denarjem v trgovino in politiko. Jezilo jih je, da so se ženske pričele izobraževati in so bile čimdalje manj dostopne za prosto ljubezen ter je bilo s tem tudi umazane kupčije konec. Ampak samo nekaj tisoč žensk se je vkljub zapisani usodi dvignilo, ki so se preživljale s

FEODORA

Dva tisoč ljudi! Kakšna zmešnjava, kakšna groza bo to, ko bo bomba eksplodirala!

Še nikdar ni Sonja trepetala pred kakšnim atentatom, kajti doslej je imela opravka samo s posameznimi osebami, ki jih je svet nihilistov obsodil na smrt. Dotična oseba pa je bila vedno kriva v najvišji meri in si je usodo, ki ji je bila namenjena po nihilistovskem naziřanju in razumevanju po vsej pravici zaslužila.

Danes pa!

Danes je šlo za dva tisoč nedolžnih ljudi, ki bodo samo radi ene osebe uničeni in pokopani, raztrganih udov bodo potonili na dnu Volge.

In Sonja je prevzelo čuvstvo, podobno kesanju.

Prvikrat se je je polastila ta slabost, kateri je bila rdečelasa Sonja doslej nepristopna.

— Dva tisoč nedolžnih ljudi! — je zadonelo v njeni duši kakor glas zvona.

— Dva tisoč nedolžnih ljudi! — je plalo v njeni krvi, bilo jo je v sree.

— Ali ne bo nebo preklinjalo tebe, ki imaš ta strašni zločin na svoji vesti?

In nehote je pogledala Sonja proti nebu, ki je bilo popolnoma zakrito s sivimi oblaki in ki je v temni noči grozeče viselo nad mogočno reko.

Zopet je hotela pogledati proti parniku — ne, ona ne sme biti slabotna — ona ni hotela biti strahopetna!

Mirno je hotela gledati svojo žrtev, — niso jo zastonj imenovali rdečo Sonjo, saj je tudi barva krvi rdeča, — vendar bi si bolj zaslužila ime krvava Sonja.

Toda ni mogla svojega pogleda vzdržati na parniku.

Zopet se je obrnila in pogledala v drugo smer, tam na drugo obalo reke.

V majhni razdalji je opazila dva človeka, njene dobre oči so razločile vse.

Vihtela sta vrelo po zraku in zdelo se je, da nameravata vrečo treščiti v vodo.

Morda sta hotela potopiti kakšno nadležno mačko — in vendar sta se obotavljala — zgrazala sta se nad svojim početjem, — morda se jima je smilila žival, nista ji mogla povzročiti ničesar žalega — žal jima je bilo živega bitja!

Ona pa! — Dva tisoč nedolžnih žrtve — njihov pogin pa je bil zapečaten, kajti tam spodaj v kajuti je bil že pripravljen peklenški stroj, v vazi, ki je bila pokrita z vijolicami, se je pripravljala smrt.

Zdajci se je zasvetilo.

Na krovu parnika so prižgali vse električne obločnice, takoj na to so bile razsvetljene tudi vse kabine, da je ves parnik zableščal v morju luči.

In ta svetloba je prisilila Sonjo, da je še enkrat pogledala na krov, tedaj pa —

Baš v trenutku, ko se je "Rurik" zganil, ko je njegovo orjaško truplo vztrepetalo pod silnim delovanjem parnika, ko se je velikan začel oddaljevati od obale — — —

Sonja je strmela v obraz nekega moža, ki je stal tam na drugi strani mosta, resno in brez besed je gledal proti obali, kjer je ostal Nižnji Novgorod.

Vsemogočni Bog! — Mar je rdeča Sonja zblaznela, — mar bi se mogla tako varati — ta obra, ta lepi, blede obraz, ki so ga obdajali črni kodrast lasje, — to je —

— Vladimir! — se izvine zdajci iz Sonjinih prsi v srce segajoč krič obupa. — Vladimir! Brat moj — Nazaj! Nazaj! Izgubljen si — nazaj!

Zamolkel padec — — —

Dama v črnini je omahnila na tla.

— Nesrečnica! — so šepetali ljudje, ki so stali v njeni bližini. — Najbrž ji povzroča takšno žalost slovo!

Morda je kateri potnik na "Ruriku" njen mož, ali pa njen ljubimec, morda oče, ali brat! — so ugibali drug za drugim, vendar ni pravega nihče vedel.

— Kaj pa je to! — reče zdajci mlad in elegantno oblečen gospod in malomarno skomigne z rameni. — Dame so tako sentimentalne, ne moreš jim pomagati!

Takšna vožnja po Volgi pač ne pomeni ničesar, ta dama pa jadikuje, kakor da bi "Rurik" dirjal v svojo propast! Na Volgi se pak redkokdaj pripeti kakšna nesreča!

Govornik pa pri te mseveda ni niti slutil, da hiti parnik nasproti burji, ki je bila tisočkrat nevarnejša, kakor vihar in nevihta na morju.

Ponosni parnik je plul v svojo propast — dva tisoč ljudi pa je bilo oddaljenih še nekaj korakov od svojega lastnega groba.

42. POGlavJE.

Radi ljubezni v smrt.

Človek, ki ga je Sonja zagledala, je bil res Vladimir, mladi poročnik pa ni spoznal svoje sestre.

Slišal je sicer, kako je nekdo obupno kričnil, ta glas pa mu je bil popolnoma neznan, ko pa je boljše pogledal proti obali, se je Sonja že nezavestna zgru-

dila na tla in so jo odnesli, da ni mogel videti ničesar.

— Zdi se mi, da se je tam preko onesvestila neka dama, — se obrne poročnik Vladimir Borotin k svoji lepi prijateljici, katera ni bila seveda nihče drugi, kakor Japonka Mimoza. — Sicer pa je takšna stiska, da to ni prav nič čudnega!

Toda, Mimoza, povejte mi, kako ste zadovoljni s svojo lepo kabino na parniku?

— Saj dobro veste, Vladimir, — odgovori mlada Japonka, — da se jaz nikoli ne pritožujem!

Vse mi je prav, zame je vse dobro.

Samo bojim se, da si bodo radi naju na "Ruriku" kmalu razbijali mozgane in zmajevali z glavami!

— Zakaj pa? — vpraša Vladimir.

— Radi nenavadne razdelitve, katero ste odredili radi zasedbe treh kabin, ki smo jih plačali!

Prvo ste vzeli za sebe, druga, ki je na njeni desni strani je za Dimitrija, potem pa, — potem pride na vrsto šele moja kabina!

Mar mislite, Vladimir, da naju bodo na ta način smatrali za moža in ženo?!

— Nisem vas hotel razžalostiti, — odvrne Vladimir, — toda tista kabina, ki je odrejena za Dimitrija, je mnogo manjša kakor vaša in moja in radi tega sem mislil —

— Ah, je že prav, ni bilo treba, da se opravičujete, — nadaljuje lepa Japonka. — Dobro vem, da vedno strogo pazite na to, da bi bili čim dalje od mene!

— Z druge strani pa zopet ne morete trditi, — odvrne Vladimir, — da obljube, ki sem vam jo dal ne izpolnjujem!

Obljubil sem va, da vas bom izdajal za svojo soprogo, dokler ne bomo prišli do Port Arturja.

Nisem tega vedno storil?

Ali nisem vedno izpolnil vsega, kar sem vam tedaj obljubil, ko sem vas potegnil iz kovčega?

— Da, na videz ste mi bil soproga — vzdahne Mimoza, potem pa stopi k ograji in pogleda v vodo.

Volga je podila svoje umazane rumene valove mimo parnika, čigar stroji niso razvili v pristanišču še vseh svojih moči, bolj počasi so se rezali vodo.

— Ali hočete, da vam povem resnico, Vladimir? — se obrne zdajci Japonka k svojemu lepemu črnolasemu spremljevalcu. — Od sinoči sem hudo, hudo žalostna!

— No nadejam se, da nisem jaz povzročil te vaše žalosti, — reče carjev kurir.

— Da in ne! — odgovori Mimoza. — Toda od vas je odvisno, če bom kmalu zopet vesela, vi me

CERKVENI VESTNIK

To nedeljo je maša na Paternalu, večernice pa bodo na Saavedri.

V ponedeljek je sv. Matej, apostol in evangelist.

nikih ki se smatrajo za kulturne. To je v bistvu ravno isto kot na Japonskem.

Znan nam je slučaj, ko je neka izobražena mladenka iskala službe v Belgradu. Nič slabega sluteč je nasledla neki taki reklami ki je bila na zunanjo zelo nedolžno sestavljena.

Mladenka je čez trenutek vsa rdeča v obraz pritekla po stopnicah — in ko je na drugi strani ulice malo počakala, da se oddahne od prestopnega strahu, je videla kako je prišla druga mladenka po ulici in ko je opazila napis na vratih se je takoj odpravila po stopnicah v nadstropje — od kjer se ni vrnila. Ubožica pač ni imela moči, da bi se nadalje iskala brez uspešnega poštenega dela.

Tudi jaz — je dejala omenjena mladenka — sem bila vsa obupana, ker sem že teden dni iskala zaposlitve zaman, vendar sem sklenila, da se raje vržem v objem hladnih valov kot pa tem ostudnim pohotnežem.

Pri nas na Japonskem bi deklica nikdar ne mogla povedati tega mozu, ki ga ljubim.

To bi torej pomenilo, kakor da lahko pričakujemo da živi lahko cvetka brez solnca, da ji ni treba čakati na milost solnenih žarkov, da daje lahko sama toploto in svetlobo.

Vsem evropskim deklicam na čast moram tukaj pripomniti, pristavi Vladimir Borotin in se nasmehne, da to tudi pri nas ni v navadi.

Sicer pa ne more nihče postavljati v vesoljnem carstvu ljubezni meja! Kdo naj bi prepovedal duši ljubezen in ustom, da bi govorila o njej?

Ali bi mi hoteli nekaj povedati, Vladimir? — spregovori Mimoza tiho, njen glas pa je drhtel od razburjenja. — Ali niste pustili Aleksandre v dvomu, da bi morda le lahko pričakovala, da ji boste vračali ljubezen?

Prav tako odkrito, Mimoza, — nadaljuje Vladimir, — kakor sem vam dejal, da ljubim drugo, sem tudi njej povedal, da ji ne morem nikdar pripadati!

Moje srce ni samo moja last, in vsaka misel, ki mi navdaja dušo, hiti k njej, k njej edini, ki jo bom ljubil do zadnjega trenutka svojega življenja!

Čudno, nenavadno, popolnoma nerazumljivo! — je mrmrala Mimoza zamolklo.

Hitro se je obrnila stran.

Toda že je bil Vladimir zopet pri njej in jo vprašal: — Kaj pa najdete na tem nenavadnega in nerazumljivega? — Ne vem si razlagati, toda odkar smo prišli na parnik, vas je prevzela neka čudna razburjenost, tako nemirni ste, — kakor da bi skrivali nekaj, zdi se mi!

Vedno sem bil napram vam okritosrečen, Mimoza, in zaslužil sem si, da mi to vrnate!

Dobro torej, povedala vam bom, Vladimir, — reče Mimoza, njeno telo pa se je treslo. — Guvernerjeva hčerka vas ni razumela ali, ah, vi ji niste priznali resnice!

Ah, Mimoza, vi me žalite!

Oprostite mi, — odvrne hitro lepa Japonka in položi svojo mehko roko na Vladimirjevo ramo. — Nisem vas hotela razžaliti ali pa morda žalostiti!

Ah, rajše bi se usmrtila, kakor pa da bi vas razžalila, — ne, vas ne!

Toda ali ne veste, ali vam res ni znano, da se Aleksandra, hčerka guvernerja Niznjega Novgoroda nahaja tukaj na parniku? — je govorila Mimoza.

Ah, rajše bi se usmrtila, kakor pa da bi vas razžalila, — ne, vas ne!

Toda ali ne veste, ali vam res ni znano, da se Aleksandra, hčerka guvernerja Niznjega Novgoroda nahaja tukaj na parniku? — je govorila Mimoza.

Ah, rajše bi se usmrtila, kakor pa da bi vas razžalila, — ne, vas ne!

Toda ali ne veste, ali vam res ni znano, da se Aleksandra, hčerka guvernerja Niznjega Novgoroda nahaja tukaj na parniku? — je govorila Mimoza.

Ah, rajše bi se usmrtila, kakor pa da bi vas razžalila, — ne, vas ne!

Toda ali ne veste, ali vam res ni znano, da se Aleksandra, hčerka guvernerja Niznjega Novgoroda nahaja tukaj na parniku? — je govorila Mimoza.

V nedeljo 27. sept se vrši prvič slovenska služba božja za Slovence v Villa Devoto.

Pridite, potrudite se. Doma smo hodili dalje, mili zvonovi so nam delali lahke korake.

Tukaj jih ni, da bi nam zapeli. Pa pridite vseeno, Slovensko bomo zapeli, slovensko molili.

Večernice bodo 27. 9. na Avellanedi.

Gospod Doktorič pride v soboto 19. 9. z Cap Arcóna. Je duhovnik goriske nadškofije, pa so ga že pred desetimi leti izgnali in je bil sedaj v ljubljanski škofiji. V Gorici je bil pri Združni zvezi, deloval je tudi ilot predavatelj po tečajih na Primorskem in je mnogim že poznan. Prihaja sem kot "izseljenski korespondent". Naj bi ga vsi sprejeli z zaupanjem in ljubljavnostjo. Kdor more naj pride v pristanišče h sprejemu.

K. Kastelic se povrne v torek 22. 9. z Asturias Uro prihoda morete zvedeti, če vprašate na linijo Royal Mail.

Poročila sta se v cerkvi Villa Luro Angela Blažko in Boveon Karel.

Hladnik Janez.

Ali si že pridobil novega naročnika za Slovenski tednik?

— Na "Rurikovem" krovu?! Ne to ni mogoče!

— je prestrašeno kriknil mladi oficir.

— Nemogote, pravite?! — odgovori Mimoza. — Dobro, tedaj se sami prepričajte o tem!

Ko sva malo prej odšla v kabino, so se nenadoma odprla vrata kabine, ki se nahaja tik vaše.

Ni mi ostalo neopaženo, da je žena izredne lepote, to moram priznati, pogledala skozi vrata.

Hitro je zaprla zopet vrata za seboj, meni pa je to zadostovalo, da je ta mlada žena ali deklica pogledla n vs z dolgim, strastnim in koprnečim pogledom, potem pa, Vladimir, potem se je začudeno ozrla vame.

Ko ste odšli v svojo kabino, mene pa pustili v moji, — nadaljuje Japonka, — sem hitro poklicala slugo s parnika.

Najprej sem mu dala majhno nalogo, potem pa sem ga kakor milnigrede vprašala kdo je lepa mlada dama, ki staniuje ob naši kabini.

To je odlična dama, — odvrne sluga parnika z neko samozavestjo, — to je hčerka guvernerja Niznjega Novgoroda, to je lepa Aleksandra!

Ah, sluga se je najbrž zmotil, ali pa si je dovolil z vami nesramno šalo. — spregovori Vladimir. — Aleksandra se sedaj brez dvoma nahaja v udobno in razkošno urejeni palači svojega očeta in prepričan sem, da ji ne bi prišlo niti na misel, da bi odšla na to pot, ki je zvezana z marsikatero neprijetnostjo.

Samo to vam morem povedati, Vladimir, kar sem slišala, — odvrne Mimoza.

Ne vem, če mi je sluga parnika govoril resnico, ali pa se je šalil z menoj.

Toda, če je resnica, da je Aleksandra na krovu tega parnika, tedaj je prišla sem samo radi vas!

Mimoza, prosim vas, da me oprostite za trenutek, — jo prekine lepi mladi poročnik različnemu domnevanju in radi tega bi najrajše takoj ugotovil, če je tukaj pomota ali zamenjava oseb, — ali pa gre tukaj zares za Aleksandro, ki je tako nepremišljeno postopala in mi sledila na ta parnik.

Sedaj se sicer spominjam, da me je sinoč nekako čudno vprašala, s katerim parnikom bom odpotoval, — in če bi vpošteval njen ognjévit značaj bi mi bilo to skoraj razumljivo, da — toda čemu bi se še sedaj razburjal, v nekaterih trenutkih bom že vedel, pri čem sem, — takoj se bom vrnil k vam, Mimoza!

(Nadaljevanje)

poštenim delom in so se poročile, medtem ko je velika večina bila še v nadalje sužnja.

Tega niso mogli prikriti javnosti iz leta 1923 ko je bil na japonskem velik potres. Ob tej priliki je pobegnilo v svobodo čez tritisoč gejš.

Od takrat se je tudi pričelo z javnim delovanjem za odstranitev te umazane kupčije. Izkazalo se je, da je obiskalo te barje nad štirideset milijonov klientov letno. To pomeni, da je kupčija še vedno sijajno cvetela.

Sedaj pa je Udruženje žensk zmagalo ter bo izvajalo popolno svobodo in spoštovanje žensk od strani moških, ki so smatrali, da ženska nima drugega vzvišenejšega poklica na svetu kot da je v pohotnost moškim.

Približno take vrste kupčije je tudi v Argentini dovolj, dasi so zadnje čase oblasti precej ostro stopile na prste prekupčevalcem belega mesa.

V Jugoslaviji tudi ni nič boljše. Na vratih raznih bogatašev in pustolovcev boste videli napis, da išče dobrostituiran gospod mlado gospodično ki bi mu s svojim blagim značajem in dobrim sreem krajšala dolge dneve ki jih preživlja osamljen. Ženitev ni izključena. Ravno v tem smislu lahko citate oglase v raznih dnevnih listih.

— Vsekakor, saj vam nisem tega zatajil, — odgovori poročnik malo jezno, — saj ste vendar vedeli, da sem dobil povabilo, naj pridem v guvernerjevo palačo!

Da, vedela sem to, neznano pa mi ni bilo niti to, da vas tam pričaka mlada dama, — ah, zdaleč, — Ah, vi govorite o Aleksandri, o hčerki guvernerja Niznjega Novgoroda?

Da, onjo, mislim, slišala sem, da je ona najlepša deklica Niznjega Novgoroda.

Da, toda dovolite, radi česa ste tako žalostno razpoloženi, Mimoza?

Dostoj sem si domisljevala, — reče Japonka tiho, pri tem pa s svojim žarkim, temnim pogledom objame tepega moza, — da sem jaz vaša edina in najboljša prijateljica! Sedaj pa vidim, da sem se v tem motila.

Po čem pa sklepate to, Mimoza?

Med Aleksandro in med vami se je moralo slišati nekaj prijetnosti, kar je rodilo posledico, da je prišlo med vama do posebnega prijateljstva.

To ste govorila Japonka z glasom, ki je zvenel hčeraj sovražno.

V njenih svetlih očeh se je svetlilo nekaj čudnega.

Njeno razburjenje pa je postalo še večje, ko je videla, da je Vladimir izpremenil barvo.

Ah, pa vidite? — je vzkliknila skoraj zmagovalno. — Vi se ne znate pretvarjati! Prizadej tega se, fante, zato ste prebledeli! Ali nimam prav? Med vami in Aleksandro obstoja gotovo kakšen sporazum, ali ina?

Niti najmanjši! — ji je zagotavljal poročnik Borotin in si položil roko na srce. Ker pa me sedaj silite, Mimoza, vam bom pripovedoval o svojem čudnem doživljanju, ki sem ga imel v guvernerjevi hiši.

Vsekakor sem hotel o tem molčati, — sicer pa nočem, da bi vam bilo kaj neznano, pred vami nečem imeti skrivnosti, — povedal vam bom!

Pripeljal je Mimozo na sprednji del parnika, ki je bil akoraj prazen in ko se je naslonil na ograjo, Mimoza je stala ob njem, on pa je začel šepetati:

Prepričan sem, da nisem dal Aleksandri niti najmanjšega povoda, da bi gojila napram meni kakšno toplejša čustva. In kljub temu mi je guvernerjeva hčerka sinoč priznala, da me ljubi!

Ah, — ona vam je to priznala? Pri evropskih ženah pa je to zares čuden običaj.

— Ah, — ona vam je to priznala? Pri evropskih ženah pa je to zares čuden običaj.

— Ah, — ona vam je to priznala? Pri evropskih ženah pa je to zares čuden običaj.

— Ah, — ona vam je to priznala? Pri evropskih ženah pa je to zares čuden običaj.

— Ah, — ona vam je to priznala? Pri evropskih ženah pa je to zares čuden običaj.

— Ah, — ona vam je to priznala? Pri evropskih ženah pa je to zares čuden običaj.

— Ah, — ona vam je to priznala? Pri evropskih ženah pa je to zares čuden običaj.

— Ah, — ona vam je to priznala? Pri evropskih ženah pa je to zares čuden običaj.

— Ah, — ona vam je to priznala? Pri evropskih ženah pa je to zares čuden običaj.

— Ah, — ona vam je to priznala? Pri evropskih ženah pa je to zares čuden običaj.

— Ah, — ona vam je to priznala? Pri evropskih ženah pa je to zares čuden običaj.

— Ah, — ona vam je to priznala? Pri evropskih ženah pa je to zares čuden običaj.

— Ah, — ona vam je to priznala? Pri evropskih ženah pa je to zares čuden običaj.

— Ah, — ona vam je to priznala? Pri evropskih ženah pa je to zares čuden običaj.

— Ah, — ona vam je to priznala? Pri evropskih ženah pa je to zares čuden običaj.

— Ah, — ona vam je to priznala? Pri evropskih ženah pa je to zares čuden običaj.

— Ah, — ona vam je to priznala? Pri evropskih ženah pa je to zares čuden običaj.

— Ah, — ona vam je to priznala? Pri evropskih ženah pa je to zares čuden običaj.

Iz Jugoslavije

ITALIJANSKI SLOVAR SLOVENSKEGA JEZIKA

Pravkar je izšel v Milanu "Dizionario delle lingue Italiana-slovena" ki ga je sestavil neki Androvič.

S tem delom je Italija priznala slovenski jezik. Ozadje vsega pa je seveda politično, kot smo v potezi že večkrat v našem listu omenili.

Naše misli so seveda pa drugačne, in italijanskih antifasistov tudi, zato je slovar dober kulturni pripomoček med obema narodoma.

TRI GLAVNE STRANKE

Medtem ko je povsod dovolj vboštva, strankarstvo zelo očitno deluje. V glavnem so tri: Verskösocijalna, narodnosocijalna in levičarsko socijalna.

Prva stranka je na vladi, druga je bila in pripravlja ponovno teren, tretja pa skoro do besede ne pride. Vse pa kaže da se bodo politične strasti le še bolj razvzele. Veliko koristi za narod pa ni pričakovati ne od prvih in ne od drugih in niti od tretjih ne, če ne bodo enotneje in odločneje nastopili, za kar voditeljem zadnjih manjka poguma, ljudstvu pa politične zrelosti, da bi znalo zahtevati.

ZA VSAK MILION ENO LETO

Josip Graška je osleparil razne kmetke ljudi za 3 milione in pol dinarjev.

Znano je, da ne more nihče dvigniti svojega denarja iz hranilnice kamor ga je nosil v dobrih časih. Denarja ni, kar pomeni, da je narodno gospodarstvo popolnoma zavoženo in da ljudje v naprej raje hranijo denar v nogavici kot pa da bi ga izročili hranilnici. Ta pa le še poslabšuje splošno gospodarsko stanje. Ampak ljudstvo ni krivo, če je izgubilo zaupanje.

Vsaka nesreča pa je drugim v srečo, če so ljudje dovolj najivni da zaupajo raznim prefrigancem. Tako je tudi Graška kupoval od kmetov hranilne knjižice na katere jim je dal na račun ali pa obljuboval, da jim bo on izposloval denar.

Vlada je namreč pripravljala načrt, da se prične izplačevati "zmrznjen" denar. Zato je Graška dobro vedel, kmetje pa ne in so tudi bolj verjeli Graškovim agentom kakor pa vladi.

Kmetje ki so imeli denar po hranilnicah ga res niso mogli dvigniti ampak zgubljen ni bil. Vlada je iskala vse načine da se denar požene v obtok. Zato je podjetni Graška hitel s kupovanjem hranilnih knjižic, da ko bo vlada kje dobila posojilo in bodo hranilnice pričele izplačevati, da bo namesto kmetov pa Graška dvignil denar.

Prisleparil je na ta način za tri milione in pol ter je za vsak milion dobil eno leto ječe, to je tri leta in pol.

Iz tega razvidimo da je veletatvina eno najboljših podjetij v Jugoslaviji. Če je kdo lačen in ukrade kos kruha ali klobaso, ali če kdo malo pogodrnja čez vlado je vse občutneje kaznovan. Posebno s političnimi jetniki se dela naravnost barbarsko, kot nam poročajo od večjih strani.

ZBOROVANJE OBRTRNIKOV

Obrtniki iz Slovenije so imeli zborovanje v Mariboru. V svoji resoluciji so poudarili da jim je potrebno več strokovnega znanstva in enotnosti ter manj politike.

Obrtniki imajo načeloma prav. Samo ne vemo, če se dovolj zavedajo s kakšnim nasprotnikom imajo opraviti. Tujezemski kapitalistični trusti imajo v Jugoslaviji razne koncesije ki ne dovoljuje domači mali industrij niti do sape.

POVRATEK TENORISTA RIJAVCA IZ RUSIJE

Zagreb, 19. avgusta. — Včeraj se je vrnil iz Rusije naš tenorist Josip Rijavec. Izjavil je, da je gledališka publika v Rusiji zelo kultivirana.

DNEVNE NOVICE ŠIROM SLOVENIJE

Naslovi dnevnih novic širom Slovenije se glasijo takole:

Skok v smrt, Samoumor upokojenca, Sava naplavila utopljenca, Samoumor v zmedenosti, Šest dni mrtve v gozdu, Razpečevalci ponarejenega denarja prijeto, Surov očim poškoval pastorko, Tat okradel mrtveca v grobu, Ni pravemu zažgal, Vlóm v trgovino, Sleparski posredovalec služb, Roparji napadli mladeniča v gozdu ter ga okradli in pobili, Drzen slepar, Oče in sin sta ubila očetovo ljubimko.

"Slovenski Tednik"

Calle Gral Cesar Diaz 1657, U. T. 59-3667
Buenos Aires

oOo

INFORMACIJSKI URAD

V vseh zadevah: bodisi, da nameravate katerega svojih vpoklicati iz domovine pa ne veste kam bi se obrnili, da bi kolikor mogoče malo zapravili na času in na denarju, ali nameravate sami odpotovati v domovino, ter v kakršnokoli drugi zadevi, obrnite se do nas po nasvet, ki vam bo gotovo koristilo

POSREDOVALNICA ZA SLUŽBE

Ko iščete službo, zlasti dekleta, vprašajte najprej pri nas. In če kdo ve za kako službo sporočite to takoj na naš urad. Pomagajmo si medsebojno!

NAŠI ZASTOPNIKI

Za Cordobo: Franc Kirinčić, Calle Pinzón 441, Pueblo San Martín.

Za Rosario: Anton Brišar, Calle Ricardone 51.

Za Montevideo: Društvo Ivan Cankar, zastopa Štefan Zatec, Calle Pampas 2045.

Vsi goriomenjeni so pooblašeni zastopniki Slovenskega tednika pri katerih lahko poravnate naročnino ali se obrnete do njih za kako drugo pojasnilo tičeče se lista.

Na dalje lahko poravnate naročnino pri **Francu Laknarju** na Banco Germánico, pri **Škrbcu Andreju** na Banki Holandes in pri **Emilio Živec**, restavrant Osorio na Pater-nalu.

Rantovski pretep, Z vilami ga je zabodel v trebuh itd. itd.

To so dnevne zgodbe po vaseh v Slovenji, kar meče zelo temno senco na kulturo našega naroda.

BEG MLADE SLOVENKE IZ HAREMA

Sodišče v Tetovu se bavi zdaj z žalostno zgodbo 20-letne Slovenke Amalije Čemoglavove, ki je več let služila v Beogradu, pred dobrim letom pa je zaupala svojo usodo nekemu Arnavtu iz tetovske okolice. Mož jo je snubil in pripovedoval ji je, da ima doma lepo posestvo. Amalija je šla z njim in znašla se je pod strogo stražo v haremu. Oblekli so jo po turško in dolgo časa se ni smela ganiti iz sobe. Mož jo je prisilil, da je sprejela mohamedansko vero in v Tetovu sta se po mohamedanskem obredu poročila, ko je mož prej obljubil, da bo kot njegova prava žena uživala vso svobodo in pravico kot gospodinja na njegovem domu. Po poroki pa so za Amalijo napočili še hujši časi in prepričati se je morala, da je mož lagal, ko je pripovedoval o svoji lepi domačiji. V hiši so ji neke druge ženske, o katerih sploh ne ve, kaj so, nalagale najnapornjše delo. Pred kakimi 10 dnevi je Amalija iz harema zbrežala in več dni se je potikala po gozdovih in njivah okolice. Edina njena hrana je bila turščica. Vsa obupana se je prizadevala priti do kakkega večjega kraja in naključje je hotelo, da je srečala nekega mohamedanca. Ko mu je razložila svojo žalost, jo je mož povedel na svoj dom, jo tam okrepčal, njegova žena je ubožico oblekla in potem so jo odvedli pred sodišče, da bi ločili zakon, ki je bil nepravilno sklenjen. Ko sta Amalija in njen rešitelj čakala v predsobi sodišča, je pridivil njen mož z nožem v roki. Spremljevalec Amalije mu je nož izbil iz rok in poklical na pomoč uslužbenec.

KOSMATINEC GOSPODARI NA PLANINAH

Neka čreda ovc se je tri dni skrivala pred njim brez krme

Kamnik, 7. avgusta. — To se je začudil zadnjič Suhadolnikov oče, ko je zgodaj zjutraj stopil iz svoje pastirske kolibe tam pod Grintoveem, da pogleda v ovčjo stajo in požene ovce na pašo. Dolina je bila še zavita v temo in le najvišji vrhovi Kamniških planin so bili obzarjeni z jutrnjo zarjo, med ovčami v staji pa je bil že pravi dirindaj. Oče Suhadolnik si je bil kmalu na jasnem, kaj je vzrok nemira v pohlevni čredi. Na tleh je našel ostanke raztrgane ovce, malo dalje ostanke druge ovce in še naprej tretjo vco, ki pa je bila še živa. Na prsih ji je zevala velika rana in gospodar ji je moral z nožem končati muke.

Nobenega dvoma ni bilo: med ovčami je gospodaril medved. Izdajali pa so ga tudi sveži je bil prepričan, da bo medved naslednjega dne spet ponovil obisk in ga je zato čakal z nabito puško pred stajo. Toda kosmatinec se sledovi na vlažni zemlji. Oškodovani gospodar je med tem že preselil na drug konec Suhadolnikove planine, kjer pastirji pasejo čredo okrog 40 ovc.

Suhadolnikova planina leži okrog 2000 metrov visoko pod Grintoveem. Istega dne, ko je medved mesaril med Suhadolnikovimi ovčami, so pastirji na vzhodnem koncu planine po-

grešili vse ovce, ki so se pasle na prostem po livadi. Niso si mogli misliti, kam je prešla čreda. Pogledali so v smeri proti prepadam, preiskali vse grane in udorine naokrog, pa nikjer ni bilo nobenega sleda o čredi. Šele oče Suhadolnik jim je povedal, da jih je najbrž pregnal kosmatinec. Toda kam? V dolino ali še više v skalovje? Tri dni so pastirji begali po planinah in iskali ovce in šele tretji dan zvečer so jih našli 2500 metrov visoko pod vrhom Kočne. Preplašena čreda, ki je v divjem begu pred krvoločnim kosmatincem zašla tako visoko, se je stiskala v majhni grapi proti jezerski strani. Ovce so bile po treh dneh že hudo sestradane, vendar pa je bil strah pred medvedom še tolik, da jih pastirji niti zlepa niti zgrda niso mogli pognati v dolino. Po dolgem trudu se jim je šele posrečilo, da so sestradano čredo spravili iz skalne grape in jo po strmini gla po dolgem postu.

privedli na planinski pašnik, kjer si je opomogel s tem obiskom kosmatince na Suhadolnikovi planini s bile potrjene govorice, da so zasledili medveda pod Mokrico. Nekaj dni kasneje pa ga je srečal tostran Bistrice na Dolu v tako zvanih Turneh dvorni lovski čuvaj. Ko je z daljnogledom opazoval teren, je pritacal iz gošče kosmatince in jo počasi mahala ob gozdnem robu, nato pa je zarjovel proti lovcu in se umaknil nazaj v grmovje.

Včeraj so spet javili iz Kamniške Bistrice, da so našli pod Mokrico čisto sveže medvedove sledove, kar je znak, da se medved še ni umaknil iz tega dela Kamniških planin. No, naši turisti, se ne boje srečanja s kosmatince, saj še nikomur ni storil ničesar žalega. Če kdo naleti na rjavega godrnjača na samotni poti, se lepo pozdravita in medved kot miroljubni izprehajalec po naših planinah počasi odhlača naprej. Človek bi mu nikoli ne prisodil, da zna biti tudi krvoločan, ako pride v bližino ovčjih staj.

V dar dobite

na vsakih 6 slik, ki stanejo od 3—6 \$, lepo sliko v barvah.

Odpri to tudi ob nedeljah.
Atelje MARKO RADALJ

F. Quiroga 1275 in 1407 DOCK SUD

POZOR ROJAKI

Ako se odločite si nabaviti dober radioapar, ne nasedajte kričeči reklam. Obrnite se na rojaka, ki Vam bo v vsakem ziru pošteno ustregel.

KONSTRUKCIJA
MODERNIZACIJA
VRAVNAVA

NAPELJAVA ELEKTRIKE
PRODAJA MATERJALA

Garantirani radioaparati, ki dosežejo vse svetovne radiopostaje

APARAT SUPER s 5 žarnicami \$ 60.—

Prva slov. radiotehnična delavnica
ANDRES ARGUIBEL 1468, dep. 5
Buenos Aires

ČASOPISJE

L'Unità uradni organ italijanske komunistične stranke prinaša manifest omenjene stranke, ki poziva vse delavce brez ozira političnega ali pa verskega prepričanja na skupno sodelovanje za skupne interese:

“Diamoci la mano, figli della Nazione Italiana! Diamoci la mano, fascisti e comunisti, cattolici e socialisti, uomini di tutte le opinioni.”

Tega principa je tudi Slovenski tednik, pa se ravno tisti, ki se delajo najbolj delavsko zavodne, najbolj zaaganjajo proti njemu, češ, da bi bilo veliko koristnejše, če bi delali nasprotno.

“Lo stato Operaio” je lepa revija na levičarski tendenci in zelo nazorno prikazuje delavsko politiko. V enem členu: Kdo so neprijatelji naroda, prinaša imena fašističnih veljakov ki razpolagajo z ogromni milijoni ter so delničarji mnogih družb in so obenem tudi resnični podjetniki italijanske fašistične espanzije.

“Popotnik” je list za sodobno pedagogiko v katerem razpravljajo o načinu kako je treba pouk urediti, da se otroci res kaj naučijo. Značilno je, da prej pod Avstrijo in sedaj v Jugoslaviji niso učitelji nikoli prav pokazali nobene reči od kod pravzaprav začenja in zakaj pride potem do tega, bodisi v računstvu ali pa v

čemercoli. Učitelj je samo rekel, tako je, in amen. Kot nam je znano po argentinskih šolah vsebolj prikazujejo učencem izvir vsakega pojavnosti.

List razpravlja tudi o drugih nedostatkih šole in vzgoje.

Jasno pa se vidi, da ima največji vpliv na šolo in vzgojo — politika. In to je največje zlo za mladino.

Jutro in Slovenec sta si neprestano v laseh, kateri zastopa boljše narodovo stališče.

Po našem mnenju nobeden teh listov ne dela za koristi naroda, vsaj v principu ne. Prvi oteplje v imenu domovine drugi pa v imenu Boga, oba pa najprvo za svoje lastne interese.

“Life and death struggle of a national minority” je naslov knjigi ki jo je spisal Dr. Lavo Čermelj in je izšla te dni v angleškem jeziku. Knjiga ima namen pokazati angležem jugoslovansko manjšino pod Italijo.

“Lidove Listi” organ katoliške Čehoslovaške ljudske stranke piše, da je zatiranje narodne manjšine pod Italijo največja ovira za zblizanje med Italijo in Jugoslavijo.

“La Correspondenza” piše, da se po vseh cerkvah Italije moli za poraz “brezbožnikov” in za zmago fašistov.

Ako hočete biti zdravljeni od vestnega in odgovornega zdravnika

zatecite se k

Dr. A. GODEL

Specijalisti za sigurno in hitro zdravljenje — Blenoragije — Kapavca

AKUTNE, KRONIČNE BOLEZNI IN NJIH KOMPLIKACIJE, ZDRAVIJENJE
PO FRANCOSKIH IN NEMSKIH NAČINI

Krune in kožne bolezni

ZA SLOVENCE PRVI PREGLED BREZPLAČNO

Ženske bolezni, bolezni maternice, jajčnika, prostate in neredno perilo. — Specijalisti za pljučne, srčne, živčne in reumatične bolezni

ŽARKI X — DIATERMIA — ANALIZE

GOVORI SE SLOVENSKO

Sprejema se od 9. do 12 in od 15 do 21.

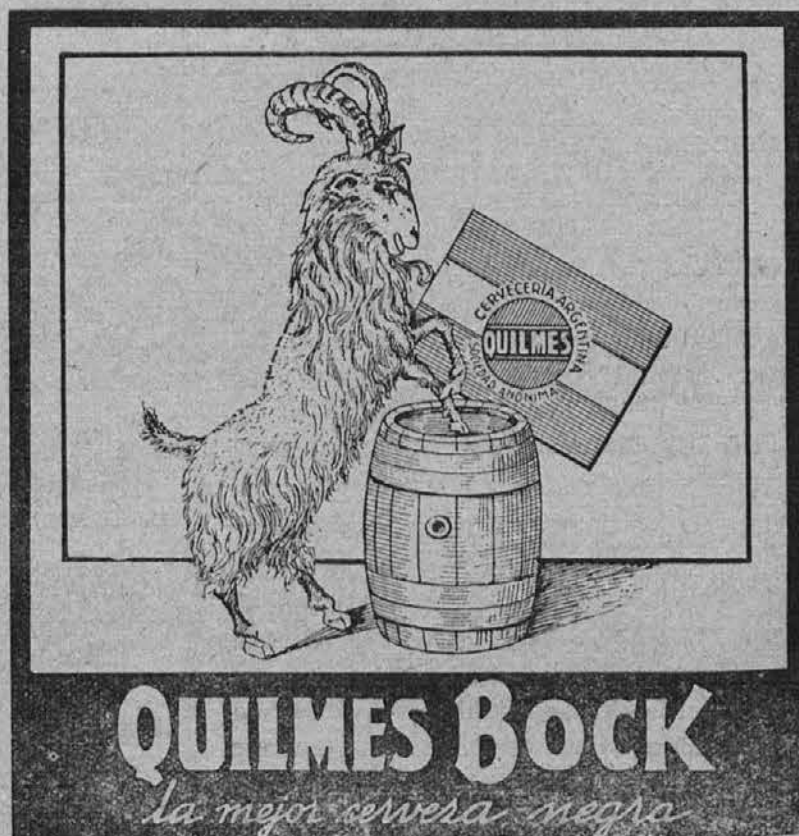
CALLE CANGALLO 1542

ROJAKI

Poslužujte se vedno in povsod podjetij in tvrdk. ki oglašujejo v Slov. Tedniku.

Sklicujoč se na naše glasilu boste sigurno dobro in točno postreženi.

S tem koristite samim sebi in listu obenem.

QUILMES BOCK
La mejor cerveza negra

PRIMORSKE VESTI

Jablanica. — Aretiran je bil in odpeljan v bistrške zapore Josip Logar in sicer samo zato ker mu je neki njegov prijatelj pisal iz Jugoslavije.

Vrbovo. — Oblasti so aretirale Štembergerja Slavkoto starega 24 let in Logarja Slavkoto starega 23 let.

Oba je ovadil Ivan Smrlj doma iz Črnega vrha nad Idrijo.

Lupoglav. — Kot smo svoj čas poročali so bili aretirani lansko leto Kukarič Josip, Ravnič Franjo, Koejančič Vekoslav. Skrlj Josip in Uljanič Franc.

Obsojeni so bili na pet let ječe in konfinacijo.

V Gradiški pri Gorici sta trčila pretekli teden dva avtomobila pri tem je bil ubit 16 letni Martelane Danilo iz Trsta.

Pred goriškim sodiščem sta bila obsojena 27 letni Poberaj Franc na 2 leti ječe in 4.550 lir denarne kazni in 29 letni Kos Ivan na 1 leto in pol ter 1.800 lir denarne kazni, ker sta v noči 9-10 maja ukradla nekaj jestvin in nekaj denarja Mihaelu Bančarju. Vsi so iz Kanala pri Gorici.

— **50-letni Josip Hubad** iz Idrije je bil pred goriškim sodiščem oproščen zaradi razpečavanja ponarejenih bankovcev.

— **V Spomin na sankcije** bodo v vseh občinah vzdali 18 novembra spominske plošče.

— **10.000 lir** je poslal Mussolini goriškemu prefektu, da jih razdeli med male kmete, katere je zadnja toča spravila skoraj na beraško palico in jim uničila ves vinski pridelek.

— **Na Jofu Fuartu** (2.668 m) v Karniji se je ubil Adolf Joos, lastnik goriške gostilne "Unione".

— **21-letni Laban Josip** in **18-letni Franc Pernelj** iz Cerknega sta bila ovajena sodišču zaradi bega čez mejo.

— **24-letni Anton Bavec**, jugoslovanski državljani, je bil obsojen pred tržaškim sodiščem na 380 lir denarne kazni, ker je pritihtapil čez Postojno 10 kg. kave.

— **U Labinskih rudnikih** se dogajajo vsak dan težke nesreče. Pretekle dni so bili ranjeni spet štiri delavci, nekateri težje drugi lažje. Ranjeni so: Mikuljan Anto iz Krapnja, Ivan

ZOPET V JEČO

Agencija Agis poroča na kratko:

Pred nekaj dnevi so italijanski finančniki naleteli blizu Krnic nad Sp. Idrijo na štiri mladeniče ter baje dobili pri njih jugoslovanski tobak. Takoj so jim napovedali aretacijo ter jih odpeljali, in sicer so to: Anton Kacin iz Krnic, Jože Šinkovec iz Krnic, Tušar Franc iz Masor in Friderik Medved iz Krnic. Po zaslišanju so bili vsi štirje aretiranci prepeljani v goriške zapore, kjer jih po namigu finančnikov čaka občutna kazen. Smatrajo namreč, da omenjeni štirje mladeniči tvorijo tihotapsko tolpo zase, **vendar pa je ta sum dvomljiv.**

Tako poroča zgoraj omenjena agencija... Vendar pa je ta sum dvomljiv — zaključuje poročilo.

Anton Kacin je brat urednika Slovenskega tednika, ostala dva sta v sorodu in Friderik je po očetu Rus ki mu je urednikova mati krstna botra.

S tem je pojasnjeno vse.

Po zadnjih poročilih se z aretacijami nadaljuje v določenem obsegu.

Pamič iz Labina, Korenič Jurij iz Korenič pri Kanfanaru in en italijanski delavec.

Te neprestane nesreče dokazujejo kako se v teh rudnikih posveča zelo malo pažnje življenju delavcev.

— **V Marčani** je motocikl povozil Ano Buič Mijinu. Ana je težje ranjena. Morala bo ostati v bolnišnici dva meseca.

— **Malinarič Marija** iz Roča je dobila nagrado 600 lir za veliko plodnost.

— **V Trstu in Puli** se je zadnje dni mudila 1. ekadra italijanskega vojnega brodovja, sestavljena iz dveh modernih križark in večjega števila rušilcev.

— **V Kanalu** je dobila krajevna fašistična organizacija novega komisarja. Dosedanji vodja Cassanego je bil odstavljen. aZ komisarja je bil imenovan Figlioli.

— **V Hrenovici** je občinska uprava nakupila dva radijska sprejemnika za šolo, hkratu pa je naklonila večji znesek tudi "dopolavoru" za knjižnico.

TOLMINSKO PISMO

Tolmin, avgusta 1936. — Tolmin dobiva počasno mestno lice. Ceste so polite s katranom, kar je sicer prepotrebno, kajti ne samo velik, ji večinoma iz samih transportov vojaštva in ampak naravnost velikanski promet, ki sestoji vojaškega materiala bi sicer povzročil, da bi bil trg stalno zavrt v oblake prahu. Hiše imajo olepšani zunanji videz, po ulicah je opaziti živahno življenje, ki pa nima v sebi nič domačega — nič našega. Okoliške vasi nimajo te pisane množice miličnikov, uradnikov in vojaštva, zato so kot zamrle. Ob sobotnih večerih ni slišati fantovske pesmi na vasi, niti kramljanja ženice pred pragovi. Gospodarstvo je absolutno pasivno. Dolgovi pri goriškem "Montu" se ne manjšajo, ampak leto za letom višajo. Finale je tista znana disonanca vsega našega ozemlja: boben. Skoro vsa posestva brez izjeme so zapisana taki smrti.

Starodavni vodnjak, kjer so po tradiciji šalji Tolminci položili "na pare" pusta, so podrli. Trg uporabljajo danes za avtomobilsko postajališče. Baje nameravajo podreti tudi bivši gasilski dom, ki je zelo prostoren in kjer je gimnazija dosedaj imela po nekaj razredov. Zakaj bi potem uporabili tako pridobljeni prostor, ni znano. Ker je poslopje samo zelo prostorno in uporabljivo za karkoli, je sicer to neverjetno, toda bogsivedi, kakšne načrte ima tolminska gosposka.

Zatolmin je izgubil svoje cvetoče lice. Lanska povodenj (hudourniki so vdrl iz Vodilvrha) je zapustila po poljih vsepolno gruščo. Kolikor so kmetje samo zmogli, so polja očistili, vendar so ostali še občutni sledovi. Poleg tega jim pa še vojaštvo povzroča povsod, koder se pojavi, neprecenljivo škodo.

Pozor Rojaki

Otvorila sva krasno urejen
RESTAVRANT IN REKREO
s krogliščem in kegljiščem

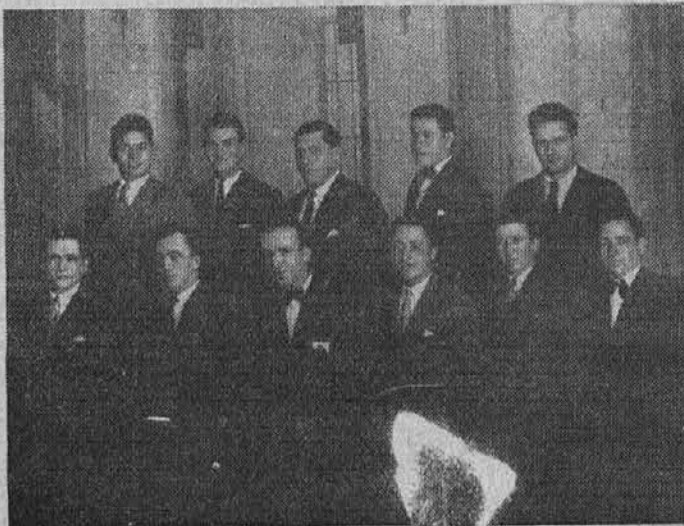
Calle MONTENEGRO 1586

Ples vsako nedeljo

Za obilen obisk se priporočata

TURKOVICH in ŠTEMBERGER

Fotografija "LA MODERNA"

NOVOPOROČENI Najboljši in najtrajnejši spomin je lepa in dobro izdelana povečana slika, ki vam jo napravi fotografija "LA MODERNA". Posebne cene z velikim popustom z ozirom na številno slovensko klientelo.

Poštarne slike od \$ 5.— dalje ducat. Obiščete nas lahko vsak

Edina in najbolj poznana fotografija v slovenski koloniji.

dan od osmih zvečer, tudi ob sobotah. — Ne pozabiti:

Fotograf. "LA MODERNA"

S. Saslavsky

Av. SAN MARTIN 2579

Telefon: 59-0522 Bs. Aires

INSTITUDO - DENTAL - POPULAR

2261 — AV. SAN MARTIN — 2261

Pregled brezplačno

Izdiranje zob brez bolečin \$ 2.—

Nov način in različne vrste stavljanja zob

Posebno prizadeta tolminska vas je Poljubinj. Kmetom so odvzeli vsa polja v razne namene tako, da so ostali brez zemlje. Za odvzete oziroma razlašene komplekse pa ne plačajo nobene odškodnine. Tako se bo počasi poljubinjsko polje, ki je bilo doslej eno izmed najlepših in najrodovitnejših na Tolminskem, spremenilo v veliko vojaško vas, ali bolje rečeno, v utrdbo. Tako je ta, še do nedavna lepa vasica s prekrasnimi polji in travniki sedaj vsa zapisana smrti. S čim naj se ubogi kmet danes preživlja, ko nima več kam zasaditi motike, ne zastaviti pluga; nima kam sejati pristradanega zrnja in nima možnosti, da bi si s čim drugim služil kruha zase in za svoje otroke. Pa tako ni samo življenje v Tolminu in neposredni okolici, ampak take in podobne — morda še slabše — so razmere tudi po drugih tolminskih vaseh.

NEKAJ PODROBNOSTI O INCIDENTU Z GORIŠKIM ŠKOFOM V ŠT. VIDU PRI VIPAVI

Iz pripovedovanja očividca

Naš list je že prinesel obširno prečilo o incidentu, ki se je izvršil v Št. Vidu pri Vipavi ob priliki birmovanja. Goriški nadškof Margotti je ob tej priliki, globoko prizadet vsled tega incidenta, naglo zapustil ta kraj. Videlo se mu je, da mu je bilo vse zelo neugodno, kljub temu, da so ga prepričevali, da je oseba, ki je to izzvala, duševno bolna.

Očividec, ki je bil tega dne tam nam je pravil, da je dogodek zelo vplival na ljudi. Sprva se jim je vsem zdelo, ko so čuli močan glas ženske, takoj po otvoritvi italijanske pridige goriškega nadškofa, kot da se cerkev podira. Vsem je zastala sapa in prva misel vseh je bila, da se bo sedaj že kaj zgodilo, pred čemer je najbolje zbežati in se skriti. Sam škof je obstal, a takoj zapustil prižnico, in pričel deliti birmo, vidno razburjen. Ko je to storil je takoj stopil na avto, da bo odšel. Prej so ga še dek, toda zaman. Kljub temu, da so povdarjali, skušali potolažiti in mu obrazložiti ves dogodek gre za duševno bolno žensko, je takoj odšel v Gorico.

Radi verjamemo, da se je ta dogodek gladko dojmil vseh in pa tudi zlasti samega nadškofa. Saj to ni prvi slučaj, ko se mu je dalo vedeti, da tu žive Slovenci in da se zahteva pred vsem od njih dušnega pastirja in vodje, spoštovanje njih jezika in narodnih svetinj. Res je bil to morda zelo grob način in od osebe, ki ne more nositi zase nobene odgovornosti. Toda obsojati ga ne moremo, kljub temu, ker smo prepričani, da glas te duševne bolane osebe ni opozoril na nič, kar bi se dalo obsojati. Vsaka drugačna manifestacija je danes nemogoča in zvezana z težkimi ječami. Kakor sicer obžalujemo, da se na drugi način danes ne da izražati težke boli, ki jo našemu ljudstvu prizadevajo in podpirajo tudi cerkveni glavarji in je vsaka druga možnost že naprej zatrta, smo zadovoljni, da je ta dogodek tako prizadel tudi cerkvene in zlasti cerkvene kroge, ki bi o krivicah morali najbolj voditi računa in jih skušati kolikor se da popravljati.

Dogodku so sledile aretacije. To ni nič čudnega. Kakor vedno pa iščejo oblasti krivce tam, kjer jih ni. Na vsak način hočejo naprtili drugim — zdravim, da so oni udeležni pri

tem in da so se poslužili za to uboge slaboumnice. Številne aretacije do sedaj niso še imele uspeha. Upamo, da ga tudi ne bodo, ker smo prepričani, da je to spontan izbruh uboge slaboumnice, ki je jedva prišla iz bolnice.

DEVETNAJSTLETEN MLADENIČ ŽRTEV PODIVJANIH MILIČNIKOV

Gorica, avgusta 1936. — V začetku tega meseca so na poti proti vasi Log pri Novakih na Cerkljanskem miličniki ustavili 19-letnega Karla Selaka, doma iz Planine pri Cerknem. Ker v obmejnih krajih na Cerkljanskem stalno zalezujejo in lovijo tihotapee tobaka, so pod to prtetvezo izvršili pri njem osebno preiskavo in dobili večji znesek denarja, katerega so mu takoj zaplenili. Nato so ga napadli z raznimi psokami, kar jim pa ni zadostovalo, temveč so ga začeli še pretepati s puškinimi kopiti toliko časa, da se je onesveščen zgrudil na tla. Prebili so mu lobanjo in je po nekaj dneh umrl na poslednicami. Vsa zloba ter strahotna nezakonitost, ki jo morajo naši ljudje trpeti pa je razvidna iz uradnega komisijskega pregleda, pri katerem je zdravnik ugotovil, da je nesrečni podlegel "možganski kapi" samo da ostanejo zverinski zločinci nekaznovani za svoje nečloveško postopanje. Mladega Selaka so 7. t. m. pokopali. Za njim žalujejo ne samo bratje, sestre in starši, temveč vsi oni, ki so ga poznali. Bil je znan kot dober, priden in pošten fant, priljubljen pri ljudeh, posebno pri sovrstnikih. Ravnokar je končal predpisano učno dobo pri nekem krojaškem mojstru in je imel namen v najkrajšem času otvoriti lastno obrt. Zverinski miličniki, ki so izvršili zločin nad nedolžnim fantom, so si s tem svojim dejanjem še povečali nenaklonjenost in sovražstvo pri naših ljudeh, med katerimi je dogodek izzval splošno ogorčenje, zlasti, ker še niso pozabili, kako je pred leti isto tako po nedolžnem postala žrtev miličniških pušk mlada mati Ivanka Bevk. Mnenje ljudstva je, da je bil sum tihotapstva samo pretveza in da je bil

mladenič namenoma napaden. Tako se je število žrtev, ki jih je fašizem tekom let zahteval od našega naroda, spet povečalo s tem zverinskim dogodkom.

OBUPEN POLOŽAJ KRAŠKEGA KMETA

Dela in gara kot živina noč in dan — za davke

Postojna, avgusta 1936. — Težko je opisati položaj kraškega kmeta dol od Št. Petra do Sežane. Kdor gleda te kraje, ko se vozi mimo, si sploh ne more misliti, da tu žive ljudje in vztrajajo, čeprav vidi posejane vasi in hišice vsepovsod.

Dokler ni bilo fašizma je že še šlo. S Trstom se je dalo mnogo zaslužiti, posebno, ker so tam vse radi kupili in tudi dobro plačali. Vsi so imeli nekaj, da so lahko prodali v Trst, drugi pa so šli na dnevo k železnici, ali pa v mesto. Zdaj pa je vedno slabše. Proda se ne nič, če se, je cena tako nizka, da se ne izplača. Najlepše pa so si odvzeli za letališča, ceste in slično. Tako se danes mimo teh sestradanih hiš, vozi jo lepi avtomobili, teče električna železnica in elektrika, hodi gospoda v Škocjansko jamo, itd., ljudje pa od vsega tega nimajo nič in še manj kot nič. Vsa tehnika in civilizacija ni niti za stopnjico v prid kmetu in delavcu.

"To niso več ljudje, to je živina. Šel sem malo domov, da bi pomagal bratu pri delu zdaj poleti. Sem namreč v pokoju, pa se še ne čutim za takega. Ja, kje! Vstajajo ob dveh ponoči in delajo, garajo čez ves dan. Opolodne malo počijejo in naprej do večera. Jaz nisem tega zmogel, eprav sem vajen dela z mladih nog", je pripovedoval krepak možak s Krasa, ki ne more pozabiti na svoj dom in se vsako leto vrača, da pomaga domačim.

Ni čudno, da tako propadajo naši ljudje fizično in duševno. Mladi možje, zdravi, hodijo kot starčki. Otroci dele vsodo z ostalimi. Vsi so se zarili v zemljo, v kamen in se ga drže trdno in krčevito, vključ vsem težkim valovom, ki jih hočejo odtrgati od njih.

SLOVENSKO PROSVETNO DRUŠTVO

NUDI SVOJIM ČLANOM:

Čitanje knjig najboljših domačih in tujih pisateljev.

Čitanje časopisov in revij iz domovine in Severne Amerike.

Brezplačen vstop na vse prireditve in domače zabave.

Priložnost za pevsko ali dramatično izobrazbo.

Brezplačno kroglišče.

V tvojo korist je, da postaneš član tudi ti.

Društveni prostori:

GRAL. CESAR DIAZ 1657 — BUENOS AIRES

ZAKAJ ITALIJANSKI FAŠIZEM OBOROŽUJE ŠPANSKE FAŠISTE

Pariz, septembra. — Italpress, zračna pošta. — "La Depeche" ki izhaja v Tolosi prinaša zanimiv članek iz pod peresa Julija Ferrero v katerem prikazuje Mussolinijeve namere v španski revoluciji.

"Rimska vlada, — piše Ferrero — je v strahu pred angleškim orožjem kot je bil Napoleon leta 1808 pred avstrijskim. S tega stališča se lahko razume italijansko politiko glede Španije, ki ni nič drugega kot da se zavaruje s fašistično Španijo proti Angliji na Sredozemskem morju; eno okno skozi katero bo lahko stala nasproti angleškemu orožju. Sredozemsko morje je tisti predmet za katerega se Mussolini poganja dobiti pod svojo oblast. Španija je gospodar vrat na Sredozemsko morje — Gibraltarska ožina —, na eni strani je Evropa na drugi pa Afrika. Za fašizem je odločilne važnosti, če dobi Španijo pod svoj vpliv.

Ta jasna izjava profesorja Ferrero je bila brez oklevanja podpisana tudi od Lazarja Terana ki je diplomatični vodja velikega madridskega dnevnika "Politika" ki piše, da se revolucionarji ironično imenujejo "narodni" katerih glavni denarni zakladnik je žid Juan March in jezuitski protektor Gil Robles ter general Franco; vsi trije so v tesnem sporazumu z nemškimi in italijanskimi fašizmom.

Bankir March je odšel v Rim prositi pomoči, in je v zameno obljubil velike koncesije v Afriki:

Mussolini je bil deležen velikega poraza pri konferenci v Montreux. (Tu se je vršilo zborovanje glede Dardanel, ki so vrata v Črno morje kot smo v našem listu že obširneje poročali). Zato pa je obrnil vso pozornost na drugo stran sredozemskega morja — Gibraltar — da s pomočjo španskega fašizma vrže Anglijo iz Sredozemskega morja in da se tudi Francijo obkoli.

Bil je čas ko je Franco v sporazumu z Marchem imel oblast nad vojsko na balearskih otokih in so že takrat častniki imenovani "narodni" pripravili popoln načrt utrdbe na teh otokih ki so jih izročili Mussolinijevim agentom.

To ni bila nobena tajnost, poudarja Teran, za ta načrt je vedelo vojno ministerstvo, in je bil dobro poučen o njem tudi takratni predsednik republike Alcalá Zamora, vedel je za to Gil Robles vodja katoličanov in so vedeli za to umazano delo vsi takozvani "patriotje", ki so tajno prodajali špansko zemljo tujcu ker jim je obljubil veliko dobička za njih žep.

Se razume zelo dobro — komentira po svoji strani A. Leroux v dnevniku "Populaire", zakaj se je italijanski konzul v Las Palmas, gospod Martini takoj šel poklonit španskim fašistom ter jim je poklonil denarno pomoč v zlatu.

Italijanska vlada je poslala več svojih agentov v Maroko katerim na čelu je minister Rossi. Ni je noči, da bi ne sprejel predsednik italijanske delegacije v avdijenco kaknega španskega fašističnega častnika.

Tako potrjujejo tudi drugi listi ki imajo svoje poročevalce v Afriki, da ima Italija po vsem afriškem teritoriju svoje agente ki so po navodilu iz Rima neumorno na delu.

S tem smo pokazali nekoliko v zakulisne intrige italijanskega fašizma.

BANKIR REAKCIONARNE VOJNE

Fantastična kariera španskega Kreza — Od svinjskega pastirja do tobačnega tihotapca in umazanega špekulanta — Osveta radi pravice

Carlos Herrera piše: V Evropi živi samo en mož, ki po svojem fantastičnem in pustolovskem življenju doseže Španca Juana Marcha. To je molčeči Bazi Zaharov. Kakor on, se je tudi March povzpел iz skromnih početkov na vrhunce življenja, postal španski Krez in se nepopisno okoristil s krvavimi žrtvami svetovne vojne. Morda je v nekem pogledu kariera Juana Marcha celo osupljivejša od kariere Bazila Zaharova. Kajti Zaharov je konec konca le imel neko izobrazbo in celo neke mere družabne uglajenosti mu ni mogoče odrekati. Juan March pa je bil v začetku navaden svinjski pastir in nepismen človek.

Začel je s posojili kmetom...

Začetki tega moža so zaviti v skrivnostno meglo. Še danes nihče zagotovo ne ve, kdo so bili njegovi roditelji. Pravijo, da je zdaj star 65 let. O njegovi mladosti je znano samo to, da je bil najdenec. Kot tak je odrasel v okolici Sante Margarete na Mallorci. Leta in leta je čuval črede svinj, dokler se ni nekega dne ozrl po donosnejšem poslu. Postal je tihotapec tobaka in je razvijal v tem poklicu takšne zmožnosti, da si je v nekaj letih nagrmadil lepo premoženje. Z denarjem, ki ga je imel v ro-

kah, se je tedaj preobrazil v špekulanta z zemljišči. Dajal je kmetom in posestnikom posojila v denarju. Ko je dospel dan plačila, je pognal hišo in zemljo na boben S tem si je pridobil posestva in imenja. V teku kratkih let je postal bogataš.

Tihotapska flotilja za tobak

Na tako pridobljenih milijonih bi bil Juan March lahko mirno počival in se umaknil svetu izpred oči Toda občutil je v sebi silen pustolovski nagon, ki mu je tudi sledil. Nekega dne mu je šinilo v glavo, da bi bilo dobro osnovati tvornico za predelovanje tobaka. Ustanovil jo je in je začel konkurirati državnim podjetjem te vrste. To mu je uspelo zategadelj, ker je dobival sirovine carine prosto iz inozemstva. Tudi za izvažanje svojih tobačnih izdelkov iz Španije ni plačeval nobene carine. Kako se mu je to posrečilo? Na zelo enostaven način: Nabavil si je celo flotiljo, ki je tihotapila tobak zanj iz severne Afrike, izdelke pa je izvažala po isti poti iz države. Ravnatelj državnih tvornic so obupno vili roke. Zaman! Juanu Marchu niso segli niti do gležnjev.

Volk čuva čredo

In tedaj se je zgodilo nekaj nenavadnega: državne tvornice so pritegnile Juana Marcha kot družabnika. Imenovali so ga celo za poslovodjo Cie. Arrendatarie des Tabacos. In ker so napravili volka za čuvarja, se je tihotapstvo s tobakom namah ustavilo.

Zato pa je odškodoval novi ravnatelj svoje protektorje s kupčijskimi praktikami, ki so izzvale pri finančnem ministrstvu nepopisno ogorčenje. Ko so imeli vsega dovolj, so postavili Juana Marcha na hladno. Država je bila s tem, da je spoznala njegove nemoralne metode pridobivanja, saturirana.

Veliki zavod "RAMOS MEJIA"

+ VENEREAS

ZDRAVNIKI SPECIJALISTI

ANALIZE urina brezplačno. Analize krvi. Popolno moderno zdravljenje.

SIFILIS v vseh oblikah. Popolno zdravljenje na podlagi krvne analize (914) KOŽA: Kronični izpuhi, mozoljčki. Izpadanje las. Ultravioletni žarki.

ZLATO ŽILO: zdravimo brez operacije in bolečin.

SPOLNA ŠIBKOST: Hitra regeneracija po prof. Cicarelliju.

ZIVČNE BOLEZNI: Nevraastenja, izguba spomina in šibkost.

REVMATIZEM: kila, naduha, gota. Šibkost srca zdravimo po modernem nemškem načinu.

PLJUČA: Kašelj, šibka pljuča.

ŽELODEC: upadel, razširjeni, kisline, težka prebava, bruhanje, rane.

ČREVA: colitis, razširjenje, kronična zapeka.

GRLO, NOS, USESA, vnetje, polipi: brez operacije in bolečin.

Popolno ozdravljenje \$ 30.—

Plačevanje po \$ 5.— na teden.

Naš zavod s svojimi modernimi napravami in z izvrstnimi SPECIJALISTI je edini te vrste v Argentini. — Lečenje zajamčeno. — Ugodno tedensko in mesečno plačevanje.

Plaza Once Rivadavia 3070

Od 9—21 ob nedeljah od 8—12

RIVADAVIA 3070 PLAZA ONCE

Dr. J. HAHN

NOTRANJE BOLEZNI — PREZGODNJE ALI ZAKASNELO PERILO
JAJČNIK — MATERNICA — BELI TOK — ŽELODEC — DROBOVJE —
OBISTI — SLABA KRI — ULTRAVIOLETNI ŽARKI.

Klici na dom: U. T. 47 Cuyo 7601 —

Tucumán 2729, esq. Pueyrredón

SPREJEMA OD 3—8 ZVEČER — PLAČEVANJE TEDENSKO ALI MESEČNO.

Izdajajo: Slovenska prosvetna društva v Argentini.

Za pisanje odgovarja: Uredniški odbor.

Urejuje: Jan Kacin

Špekulant z ljudsko krvjo

Toda odstavljeni tobačni kralj ni bil zaradi tega prav nič potlačen. Nasprotno. Evropa se je prav tedaj bila pogreznila v morje krvi. Svetovna vojna je plamtela na vseh koncih in krajih. Kakor na tisoče drugih špekulantov, se je tudi March vrgel na nove dobičkanosne vire. Postal je veledobavitelj za entento in ni ga bilo predmeta, s katerim ni mogel postreči gospodarjem. V njegovo blagajno so se stekali potoki zlata.

Za svojega sotrudnika si je bil izbral špekulanta Graua, ki je imel zelo dobre diplomatske zveze in je razpolagal tudi z dovoljno mero družabne uglašenosti. Oba sta si dobiček delila. Toda nekega dne je Grau izginil brez duha in sluha. Neznanci so ga ustrelili v nekem pristaniškem mestu. Ves dobiček družbe v dveh je pobasal Juan March.

Javno mnenje se oglašaja

Vedno večje so bile kupčije, vedno silnejši dobički milijonarja Marcha, ki je naposled razpolagal s 600 milijoni pezet. Toda javno mnenje je postalo tako nasprotno temu umazanemu dobičkarju, da se je videl Primo de Rivera primoranega, spraviti moža pod obtožbo. Bilo pa je zelo težko. Kajti Mallorea je poslala Marcha kot svojega zastopnika v parlament, in sicer kot senatorja. Ko je državni tožilec sestavil obtožbo, se je Juan March skliceval na svojo poslansko nedotakljivost. Poklonil je nekaj milijonov javnim ustanovam — in preiskavo proti njemu so ustavili.

Zopet tobak...

Zdaj se je zopet vrnil k svoji priljubljeni kupčiji iz mladih dni — k tihotapstvu tobaka. Ladje s tobačnimi tovari so križarile med sredozemskimi pristanišči in so uganjale takšne stvari, da se je končala letna bilanca tobačnega monopola v Španiji z izgubo več stotisoč pezet. Zopet so poverili Marcha z vodstvom tobačnega monopola. Zgodil se je čudež. Tihotapstvo je končalo, kakor bi odrezal.

Ječa, pobeg in osveta

Ko je bila izklicana republika, se je v parlamentu dvignil vihar ogorčenja proti tihotapeu Juanu Marchu. Preklicali so njegovo imuniteto in ga zaprli. Toda iz ječe je pobegnil. Ustanovil se je na francoski rivieri in tam je dal na razpolago denar, da se vrže sedanja španska vlada. Protivladna akcija sedanje državljanske vojne v Španiji je torej v glavnem delo Marchovega kapitala, in seveda, podpore držav, ki jim gre to v dober račun.

MODNA KROJAČNICA STANIČ AVGUST

Obleke po meri. Čiščenje, in obračanje površnikov ter oblek. Specijalna izdelava ženskih oblek in površnikov.
JUNTA 5316. — Bs. Aires

NOVA LUKNJA NA DNU MORJA

Kapitan angleškega parnika "Athlone Castle" poroča, da je na svoji poti po Indijskem oceanu v Kapsko morje odkril z akustično metodo novo velikansko "luknjo" v morskem dnu. To je ena izmed velikih črt zemeljskih udorov, ki segajo od Južne Afrike do antarktične celine.

Znani polarni raziskovalec Douglas Mawson meni, da je parnik "Athlone Castle" plul ob svojem odkritju nad kakšnim podmorskim ognjeniškim žrelom. Ozemlje vzhodne Afrike je sploh eno izmed tektonsko najzanimivejših ozemelj. Kakor vse kaže, je vsa Južna Afrika kakor Avstralija prav za prav "plavajoč otok" na podzemeljskem morju.

VAŽNO OBVESTILO

S tem oglasom imamo namen dati na znanje čitateljem Slovenskega tednika, nov način zdravljenja vseh bolezni, kakor tudi veneričnih. Bolniki bodo dobili na kliniki JANET specializirane zdravnike, kar se bo lahko vsak osebno prepričal, brez da bi zato kaj plačal, zakaj prvi pregled je za čitatelje tega lista zastoj.

oBolniki plačajo prvi obrok še le ko se prepričajo o zboljšanju svojega zdravja na kliniki JANET, Lavalle 715, Bs. Aires. Pregled od 10 do 12 in od 15 do 20. Ob nedeljah in praznikih od 10 do 12. Bolniki iz notranjosti dežele lahko vprašajo za na svet potom pisma.

RESTAVRANT - BAR

nudi vse ugodnosti našim rojakom
Kegljišče. — Vsako nedeljo ples.
Slovenski orkester "Valenko"
Za obilen obisk se priporoča

Štefan Celec

M. ESTEVEZ 499, AVELLANEDA

CASA "CAMBOS"

Srajce klobuki, hlače od \$ 2.90 naprej
Av. SAN MARTIN 2718
Buenos Aires

ZOBOZDRAVNICA

Dra. Samoilović de Falicov
in FELIKS FALICOV

Sprejemata od 10 do 12 in od 15—20 ure
DONATO ALVAREZ 2181
U. T. 59 - 1723
Trelles 2534

IZKUŠENA BABICA

FILOMENA BENES DE BILIK,
diplomirana na univerzi v Pragi in v
Buenos Airesu. Zdravi vse ženske bolezni.
Sprejema tudi noseče
v popolno oskrbo
Ordinira od 9 ure zjutraj do 20 ure zvečer
LIMA 1217, I. nadstr.
U. T. 23 Buen Orden 3389 — Bs. Aires

PRODA SE zemljišče v Caserosu. Takoj je treba plačati \$ 600.— Na mesečne obroke potem pa \$ 11.50. Informacije na uredništvu.

V NAJEM oddam lep departamento z eno veliko sobo in kuhinjo J. B. Alberdi 251.

Krojačnica

MOZETIČ

Cenjenim rojakom
sporočam, da sem do-
bil novomodne vzorce.
za obleke in površnike.
Delo prvovrstno, cene
zmerne, blago trpežno

Se priporoča

Sebastijan Mozetič

5019 - OSORIO - 5025

(PATERNA)
BUENOS AIRES

Restaurant "OSORIO"

Edino slovensko zbirališče

Lepi prostori, pripravno za svadbe
Vsako nedeljo ples.

CENE ZMERNE — Prenočišče po 70 cent.

Se priporoča lastnik

EMILIO ŽIVEC

OSORIO 5085

PATERNA

KLINIK ZA VSE BOLEZNI

VSE VENERIČNE BOLEZNI SO
OZDRAVLJIVE

z novim načinom, s prenovljeno opremo naše klinike, in zdravljenje pod nadzorstvom poznane zdravnika specialista Dr. A. IZAGUERRE.
Zdravimo venerične bolezni z vsemi pripomočki, ki so poznani in bili odkriti zadnje čase v Evropi in Ameriki.

GOSPE sprejemamo v posebnih konsultorijih, ki ima poseben vhod, Dra. Matilde Krasting, diplomirana v Parizu in Buenos Airesu.

ZDRAVNIŠKA TAJNOST ZAJAMČENA:

Imamo zdravnike specializirane za vse bolezni.

Žarki X. Laboratorji. Zdravniška elektrika. Za bolnike iz dežele imamo posebne rezervirane sobe, za ženske in za moške, s posteljami od nega pesa naprej na dan.

Dajamo nasvete po pošti v notranjost dežele. Zdravniški pregled od kakoršne koli bolezni \$ 3.00. Odprto: od 9—12 in od 15—21. Ob praznikih in nedeljah od 9 do 12 ure.

GOVORIMO SLOVENSKI

SUIPACHA 28